

COLOFON

JAARGANG 30 - NUMMER 4

DECEMBER 2020

Rosmalla (ISSN 0925-2894) wordt 4 keer per jaar uitgegeven onder eindverantwoording van het bestuur van Heemkundekring Rosmalen.
Hoff van Hollantlaan 1
5243 SR Rosmalen

E-mail adres:
info@heemkundekringrosmalen.nl

website:
www.heemkundekringrosmalen.nl

Bestuur Heemkundekring Rosmalen:

- Rien van den Broek, voorzitter
- Marja Spierings-Voets secretaris
- Wim van Son, penningmeester
- Harry Heijmans, lid
- Peter van Hoek, lid
- Hans Groenewoud, lid
- Piet Korsten, lid

Werkgroep Redactieraad 'Rosmalla':

- Gerrit Mol
- Michiel van Heumen
- Wim van Son
- Wil Coppelmans
(lay-out en tekstverwerking)

Productie:

- Druk: Nextprint B.V. den Bosch

Losse nummers:

- €5,50 per uitgave

Kopijadres:

- g.mol@ziggo.nl

Ledenadministratie:

- Annette Hurkens
heemkundekring@kpnmail.nl

Iedere auteur draagt persoonlijke verantwoordelijkheid voor zijn of haar artikel. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd tenzij bronvermelding plaatsvindt.

Inhoudsopgave

Pagina

<i>Bestuur</i>	Nieuws van het bestuur	2
<i>Gerrit Mol</i>	Wambergwandeling	5
<i>Gerrit Mol</i>	Het gemeentebestuur van Rosmalen in de 19e eeuw	6
<i>Hein van der Flier</i>	De geschiedenis van Spreeuwenburg 1564 tot 1862	7
<i>Henk de Werd</i>	De historie van de familie Siepkens	11
<i>Hein van der Flier</i>	Uit het leven van Marie Thérèse Van Meeuwen-Coenen	18
<i>Henk de Werd</i>	Ontspanning in Maliskamp	20
<i>Gerrit Mol</i>	Corrie van de Bilt: Wiplala in Hintham	30
<i>Gerrit Mol</i>	Ex-OJC'er in café Juliana	31
<i>Redactie</i>	Kerstgroep van de Rosmalense kerststal	34

Foto voorzijde omslag: Dorpsstraat en gemeentetuis op een oude ansichtkaart.

Foto achterzijde omslag: Annenborchboom. Foto op kerstkaart van de gemeente Rosmalen in 1994

Nieuws van het bestuur

Er is op dit moment geen onderwerp zoveel in het nieuws als 'Corona', de kranten staan er vol van en op TV praat men over niets anders. Relativerend is het ook wel te snappen, onze gezondheid is natuurlijk super-belangrijk, dus pas goed op je zelf en 'blijf gezond'.

Door de corona-pandemie hebben we als Heemkundekring veel van onze activiteiten moeten annuleren of moeten uitstellen. Gelukkig is onze redactie erin geslaagd om het december-nummer van Rosmalla weer goed te vullen met mooie en interessante artikelen

Heemhuis blijft gesloten

Spontaan op bezoek is helaas niet mogelijk, op afspraak is er natuurlijk altijd iets te regelen. Stuur een mail naar info@heemkundekringrosmalen.nl dan nemen we contact met u op.

RaboClubSupport

Ook dit jaar is er weer een fantastische opbrengst gerealiseerd, er zijn maar liefst 240 stemmen op ons uitgebracht die goed waren voor €1.900,64. Wij danken hartelijk alle leden en natuurlijk ook de niet-leden die op ons gestemd hebben.

We blijven in de picture

Als bestuur kunnen we op afstand natuurlijk wel doorwerken. Via de social media zoals Facebook en Instagram zijn we inmiddels flink actief. Er verschijnen met grote regelmaat prachtige historische foto's.

Ongetwijfeld heeft u in 'De Molen' van november het artikel over onze zoektocht naar geschikte huisvesting gelezen. Of op zondag 22 november geluisterd naar prachtige muziek en genoten van de eveneens prachtige fotoreportage tijdens 'ROS platenkoffer'. De fotoreportage is nog steeds te zien op onze website onder het tegeltje 'nieuws'.

Speerpunt huisvesting

Al vanaf de oprichting in 1989 is onze huisvesting 'n lastig onderwerp. Van hot naar her zijn we gegaan en dat is om moedeloos van te worden. Als bestuur hebben we de dringende wens om voor eens en voor altijd eindelijk eens een geschikt onderkomen te vinden. Een locatie waar we als Heemkundekring onze mooie maquettes, prachtige schilderijen en andere bijzondere voorwerpen permanent kunnen exposeren. Natuurlijk moet er ook werk- en vergaderruimte zijn en vanzelfsprekend ook opslag- en archiefruimte. Hierbij is het voor ons totaal geen belemmering om potentieel geschikte huisvesting te delen met andere maatschappelijk betrokken organisaties. Graag zelfs.

Op dit moment zijn we in gesprek met de betrokken wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch over het pand waar de voormalige 'Basisschool Kruisstraat' gehuisvest was. Dit historische pand heeft gedeeltelijk de status van gemeentelijk monument en zou multifunctioneel ingezet kunnen worden. Zowel de buurtvereniging 'Op de Kruisstraat', de wijkraad Rosmalen-Oost (Kruisstraat) als onze Heemkundekring en eventueel ook nog andere betrokkenen zouden hier hun onderkomen kunnen vinden. Langs deze weg doen wij nogmaals een oproep aan het college van B & W van de gemeente 's-Hertogenbosch om mee te denken en te zoeken naar een juiste en kwalitatieve oplossing. Dit met het uitgangspunt dat dit historisch pand een nieuwe maatschappelijke functie krijgt voor zowel het

buurtschap Kruisstraat als voor Heemkundekring Rosmalen. Een huisvesting die recht doet aan de belangen en inzet van de genoemde maatschappelijke organisaties

Via een in eigen beheer geproduceerd promo-filmpje proberen we onze wens om te kunnen beschikken over een geschikte huisvesting, kracht bij te zetten. Het filmpje is te zien op onze eigen website onder het tegeltje 'nieuws'. Ook zal dit filmpje via onze social media kanalen te zien zijn.

Speerpunt eigen organisatie

In het voorwoord van september hebben we als bestuur al aangegeven dat we bezig zijn om onze eigen organisatie verder te professionaliseren. We werken aan een beleidsplan voor de komende jaren. De statuten en het huishoudelijk reglement zijn verouderd en moeten worden aangepast aan de huidige tijd. Een ander belangrijk punt is het opstellen van vrijwilligersovereenkomsten. Als Heemkundekring zijn we wettelijk verplicht om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens. Maar natuurlijk ook met alle andere informatie die aan ons wordt toevertrouwd. Vanuit het bestuur is Hans Groenewoud aangewezen als functionaris en aanspreekpunt voor alle zaken rond het onderwerp "Gegevensbescherming". Naast het opstellen van 'n privacy reglement is het noodzakelijk om ook met vrijwilligersovereenkomsten te gaan werken. Als je dit zo leest klinkt het natuurlijk allemaal heel formeel maar het moet natuurlijk wel werkbaar zijn en blijven. Het doel is om voor beide partijen duidelijkheid te scheppen hoe we als Heemkundekring graag willen werken. Medio januari 2021 zullen we onze vrijwilligers verder informeren over deze vrijwilligersovereenkomsten.

Verzamelalbum Historisch Rosmalen

De gezamenlijke winkeliers van winkelcentrum Molenhoek hadden een mooie en aansprekende wens. Het realiseren van een fraai verzamelalbum om de historie van Rosmalen op een bijzondere manier in beeld te brengen. Vanuit dat gegeven is er een samenwerking tot stand gekomen tussen de winkeliersvereniging 'Molenhoek', Marleyart fotografie en Heemkundekring Rosmalen. Het resultaat mag er zijn, een prachtig stickeralbum van ons mooi dorpje. In de tweede helft van januari 2021 start de promotie van het stickeralbum 'Ons Rosmolle'. Dan wordt ook bekend gemaakt hoe je in het bezit kunt komen van het prachtige verzamelalbum. Natuurlijk wordt dan

ook gecommuniceerd hoe je middels het aankopen doen in winkelcentrum Molenhoek, aan de stickers kunt komen.

Contributie 2021

Prijsverhogingen zijn nooit leuk maar ook als Heemkundekring hebben we te maken met kostenstijgingen van o.a. huurtarieven en drukwerkkosten. Tijdens de algemene ledenvergadering, gehouden op 18 februari 2020, is het voorstel om de contributie per 1-1-2021 met €2,50 te verhogen goedgekeurd.

De contributie bedraagt daarmee vanaf 1-1-2021, per jaar voor een individueel lid €27,50, samen met een partner €37,50 en voor een jeugdlid €12,50.

Indien de Rosmalla per post moet worden verstuurd, is dit per jaar voor een individueel lid €35,00 en samen met een partner €45,00.

Bij onze leden die akkoord zijn gegaan met een automatische incasso zullen wij rond 25 januari 2021 dit nieuwe bedrag gaan innen. Leden die het bedrag zelf overmaken verzoeken wij om het contributiebedrag in januari aanstaande aan ons over te maken op onze bankrekening nr. NL53 RABO 0184 5434 44 onder vermelding van contributie 2021.

Programma en doelstellingen voor 2021

Het is natuurlijk niet te voorspellen hoe het volgend jaar gaat verlopen. We gaan in ieder geval ons best doen om

een aantal activiteiten te organiseren. Hiervan zullen we tijdig via onze website, onze social media en middels de lokale pers melding maken.

Het werkveld activiteiten komt zodra het kan, zeker weer met interessante lezingen, films of wandeltochten. De cursus Rosmalogie willen we in het voorjaar gaan voortzetten, de cursisten krijgen hierover persoonlijk bericht.

Onze tweede film over de 2^e Wereldoorlog is gereed. Deze wederom prachtige filmdocumentaire genaamd 'Oorlogsherinneringen' willen we graag begin mei gaan presenteren.

Ook de bevrijdings-route-app is gereed. Je kunt de gehele route, fietsend of wandelend, volgen zoals de bevrijders dat in 1944 deden. Maar je kunt ook je eigen route volgen en kiezen welke locaties je wilt bezoeken. Hierbij maakt het niet uit in welke volgorde of richting je wil fietsen of wandelen. Overigens kan de route ook per auto gereden worden. De start is op de Kruisstraat en loopt via Rosmalen Centrum en Hintham naar het Hinthamereinde. De route is te volgen via de app van Erfgoed 's-Hertogenbosch.

Op welke manier we begin volgend jaar een algemene ledenvergadering kunnen organiseren is ook nog maar de vraag. Wellicht later in het jaar of misschien wel middels een video-bijeenkomst. We houden u uiteraard op de hoogte.

Helaas is het vanwege corona onmogelijk om dit jaar onze traditionele eindejaarsborrel te organiseren. Ook een nieuwjaarsborrel zit er natuurlijk niet in. Hopelijk kunnen we eind 2021 elkaar wel weer persoonlijk ontmoeten en een gezellige eindejaarsborrel organiseren.

Bedankt

Graag sluit ik af met het bedanken van al onze leden voor hun trouwe of nieuwe lidmaatschap. Ook is een woord van dank voor al onze vrijwilligers op zijn plaats. Ondanks alle corona-beperkingen zijn zij toch aan de slag gebleven en hebben hun inbreng en inzet voortgezet.

Relaties en iedereen met een warm gevoel voor Heemkundekring Rosmalen, voel je thuis bij ons.

Fijne dagen rond Kerst en Oud en Nieuw, maak er iets van, maar vooral blijf gezond.

Namens het bestuur Heemkundekring Rosmalen

Rien van den Broek, voorzitter

Wambergwandeling

Gerrit Mol (met dank aan Theo en Hennie Coppens)

Foto's: Ted van de Loo

Zaterdag 5 september verzamelden 25 leden van onze heemkundekring zich bij de ingang van de Wamberg. Theo Danen van de Berlicumse heemkundevereniging en onze eigen Bart van Nuland stonden hen op te wachten. De wandeling ging eerst naar de mooie rondgemetselde ingangspoort van het kasteel. We kregen een kijkje op de waterput op het binnenterrein, het gietijzeren hek naar het kasteel, het kasteel zelf, omgeven door de gracht. Even langs het bekende Sint Janslaantje, waar je tot aan het einde van de zestiger jaren vanuit het kasteel een prachtig gezicht had op de Sint-Jan. Daarna naar de bekende kuilvoedersilo die in de oorlog ook nog gebruikt is als schuilkelder. De prachtige vijvers riepen bij veel deelnemers herinneringen op aan de velen die er in de jaren 50, 60 en 70 gingen zwemmen en schaatsen. Er ontstonden hier veel vriendschappen en huwelijken voor het leven. Een enthousiaste Theo Danen vertelde dat de kanalen, waarvan de sporen nog zichtbaar zijn, als afvoer dienden voor het afgestoken veen of turf. De vele sluisjes op het landgoed dienden ervoor om de waterstand te beheren. Hij wees ons ook op het tiendhuis waar vroeger de tienden

(belastingen op de opbrengsten van de oogst) geïncasseerd werden. We wandelden door de met schitterende bomen omzoomde oorspronkelijke oprijlaan, die van het kasteel naar de Wambergstraat liep. Een prachtig wandelgebied waar de natuur gedeeltelijk zijn gang kan gaan, maar waar ook onderhoud en nieuwe aanplant plaatsvindt. Veel wandelaars kennen ook de bloemenzee van de prachtige rodo-dendrons verspreid door het hele landgoed.

Er waren flink wat mensen bij de groep die in dit gebied geboren en opgegroeid zijn en dat zorgde voor geanimeerde gesprekken. Een feest van herkenning, zo mocht je deze culturele en natuurkundige wandeling wel noemen!

Het gemeentebestuur van Rosmalen in de 19e eeuw

Gerrit Mol

In Bossche Bladen trof ik een mooi artikel over de manier waarop in de 19e eeuw het gemeentebestuur van Rosmalen functioneerde en hoe het tot stand kwam. Eind 1810 werd ons land ingelijfd bij het Franse keizerrijk. Daarmee werd ook de Franse bestuurlijke organisatie ingevoerd. Aan het hoofd van de gemeente kwam een zogenaamde "maire". Deze bestuurde de gemeente in z'n eentje. Er was wel een gemeenteraad, maar deze mocht slechts van advies dienen. Toen in 1813 er een einde kwam aan de Franse tijd en koning Willem I aantrad, werden in eerste instantie nieuwe, voorlopige bestuurders benoemd. Elke plattelandsgemeente kreeg een schout. In Rosmalen werd dat Willem Siepkens, die eerder al als maire functioneerde. Over hem schreef Henk de Werd al uitvoerig in dit blad.

Voor plattelandsgemeenten zoals Rosmalen duurde het tot 1819 voordat het "Reglement van bestuur voor het platteland in de Provincie Noord-Brabant" werd vastgesteld. De schout werd voorzitter van de Raad. Die bestond bij ons uit acht leden. Provinciale Staten benoemden de volgende Rosmalenaren tot raadslid: D.W. van Lith, A. Rijnsbergen, A. van Doorn, A. Maas, A. Kerkhoff, L. van der Doelen, N. van de Veerdonk, en A. van der Doelen. Zij werden benoemd "voor het leven."

In 1825 volgde een nieuw Reglement. De naam schout

kwam te vervallen. Er kwam voortaan een burgemeester, die lid en hoofd was van de raad. De raadsleden werden benoemd voor een periode van zes jaar.

In 1848 volgde een nieuwe Grondwetsherziening. De raad werd het hoogste bestuursorgaan in de gemeente en de leden ervan werden voortaan gekozen door een deel van de bevolking. De burgemeester was voorzitter van de raad, maar niet automatisch lid. In Rosmalen werd hij echter verschillende keren wel als lid gekozen! Door en uit de raad werden ook twee wethouders gekozen.

Alleen bemiddelde, mannelijke inwoners mochten meedoen aan de verkiezingen voor de raad. Later werd het aantal stemgerechtigde mannen uitgebreid. Tussen 1850 en 1890 schommelde het aantal kiesgerechtigden in Rosmalen rond de 100, dat was ruim 5% van de bevolking. De kiezers waren overigens voornamelijk landbouwers. Dat blijkt uit de kiesregisters en de lijsten van aangeslagenen voor de directe belastingen. In de categorie belastingbetalers boven de 20 gulden in 1852 waren er van de 51 33 landbouwer. De rest waren overwegend ambachtsman of winkelier. Er waren maar vier kiezers die meer dan honderd gulden per jaar betaalden. Notaris Nicolaas Esser Meerman stond aan de top met meer dan 300 gulden. De andere drie waren molenaar Hendrik van Lith, burgemeester Hendrik Siepkens en de arts Steven Trugg. Later in de eeuw vonden in deze lijst van "rijken" wel verschuivingen plaats.

De geschiedenis Spreeuwenburg 1564 tot 1862

Hein van der Flier

Over het huis Spreeuwenburg weten we weinig. Voorafgaand aan het bestemmingsplan Coudewater, stelde het Archeologisch Adviesbureau RAAP een vooronderzoek op¹ Daarin wordt geconcludeerd dat het 'enigszins onduidelijk' is waar het kasteeltje heeft gelegen, maar dat het waarschijnlijk lag op een plek waar nu de Berlicumseweg loopt. Voor een Heemkundekring is dat antwoord niet voldoende. In dit artikel gaan wij na:

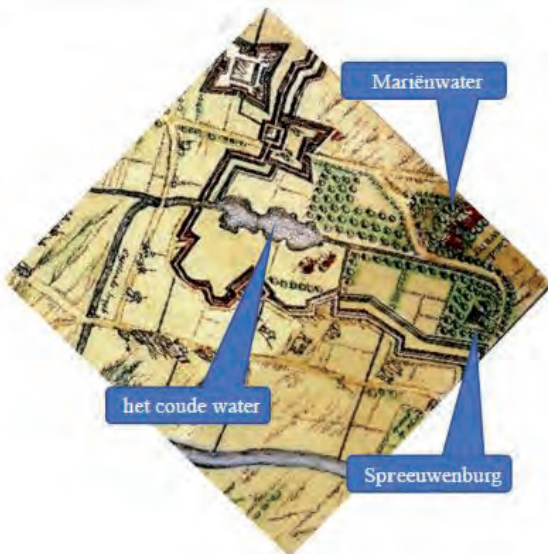
- *wie de opeenvolgende eigenaren waren,*
 - *hoe de buitenplaats er uit zag en waar die precies lag.*
- Wij weten dat er aan het begin van de 16e eeuw al een omgracht huis lag en dat halverwege die eeuw dit huis eigendom was van:*

1 Hendrik de Bie (eigenaar tot 1564)

Hendrik is priester en kanunnik van de Sint-Jan van 's-Hertogenbosch. Sinds 1366 is aan die kerk een kapittel verbonden dat destijds bestond uit 30 kanunniken. De leden vervulden een adviserende en ondersteunende taak en gaven de vieringen extra luister.

In augustus 1564 - kort voor zijn dood - stelt Hendrik zijn testament op.² Bij de afwikkeling hiervan blijkt dat hij een omgracht huis in de parochie Rosmalen bezat op een plaats die 'het coudewater' wordt genoemd (iuxta locum communiter dictum 'bij het coudewater'). Ook het klooster Mariënwater ligt volgens een beschrijving uit 1442 'ad frigidam aquam'. Maar wat was dat 'coudewater' in de parochie Rosmalen?

Op een kaart die in 1627 - dus bijna twee eeuwen later - wordt gemaakt van de vesting van Frederik Hendrik rond

Den Bosch, zien we Mariënwater, Spreeuwenburg en een meertje (zie fragment). Dat meertje kan een restant van het 'coudewater' zijn.³

Dit huis bestond al voor Hendrik de Bie het kocht. De acte leert ons dat een zekere Hillegonda - de weduwe van Arnold Willemsz. - het vruchtgebruik van 1/6 daarvan bezat. We weten (nog) niet wie het huis bouwde. De executeur van De Bie draagt het in 1564 over aan:

2 Peter van den Water (eigenaar 1564-1599?)

Peter (1523-1597) is één van de zonen van Everard van den Water, schepen en rentmeester van Den Bosch en Ysabella Kemp. Net als zijn collega Hendrik de Bie wordt hij priester en kanunnik van de Sint-Jan en maakt deel uit van de gezworen broeders van de Illustere Lieve Vrouwe Broederschap. Hij is 41 jaar als hij dit buitenhuis erft.

In 1585 maakt Peter zijn testament op en bepaalt daarin onder andere het volgende:⁴

- Bij de grafplaats die hij in de Sint Jan heeft gekozen, moet een memorietafel met zijn afbeelding worden opgehangen (zie afbeelding).
- Er moet een jaardag worden bepaald waarop zijn overlijden met een mis wordt herdacht. Ook moet worden bepaald op welke wijze het geld dat daarvoor beschikbaar is, wordt verdeeld. (Dit lijkt op ons Sinterklaasfeest, waar iemands sterfdag ook met caedaus wordt gevierd.)
- Er komen vier beurzen voor het Fraterhuis en twee voor Leuven, bij voorkeur ten behoeve van zijn familie. Dat fonds wordt gevoed met rente en pacht uit zijn goederen in Mierlo.
- De rest van zijn niet nader genoemde bezittingen - waarschijnlijk ook Spreeuwenburg - gaat naar zijn erfgenamen.

Peter sterft in 1597 als hij 74 jaar is.

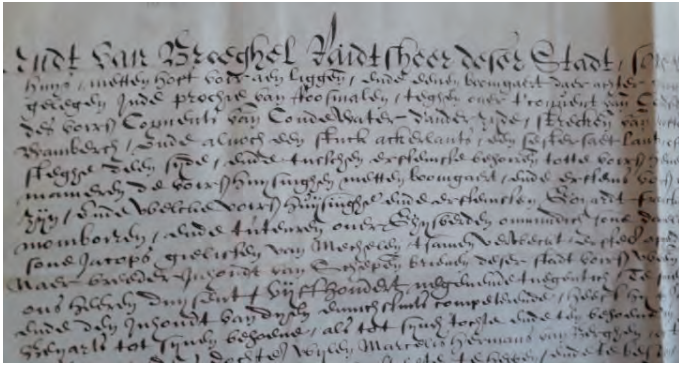
Op zeker moment zijn Goyaert Vrancken, Mathijs van Soerendonc en Roeland van Schijndel (de voogd van Daniel Gijsbertsz) de eigenaar. In ieder geval stellen zij gezamenlijk in maart 1599 een machtiging op voor de verkoop van Spreeuwenburg.⁵

3 Mr. Arnd van Breugel (1599-1607)

Arndt van Broeghel (ca. 1532-1611) wordt de nieuwe eigenaar. Dat blijkt uit de 'opdracht' ofwel het eigendomsbevijs van Spreeuwenburg dat bewaard wordt in het stads-

archief van Amsterdam. Dit document uit 1599 wordt van de ene op de andere eigenaar doorgegeven en komt zo in handen van Mr. Marten Bowier. Die koopt Spreeuwen-

burg in 1790 en neemt dit eigendomsbewijs op in zijn archief (zie foto). Het archief Van Rensselaer-Bowier met dit Rosmalense charter, wordt in 2000 overgedragen aan de stad Amsterdam.⁶

Mr. van Breugel (zoals de familie heet) is tussen 1577 en 1693 schepen en daarna raadsheer van de stad, kerkmeester van de Sint-Jan en lid van Onze Lieve Vrouwe Broederschap. Zijn buitenhuis wordt zo beschreven:

Een steenen omgraven huys metten hoff voir aen liggende ende eenen boogart, dair achter gelegen ende metter stegen, streckende van der straten tot den voirs. hoff toe, gelegen in de prochie van Roosmalen tegenover 't convent van den Coudewater tussen de weteringe d'een syde ende tussen erffenisse der voirs. convents d'andere syde, streckende van de Loffartsche strate totte erffnisse, toebehoorende totter hoeve van den Wamberch.

In oktober 1604 geeft hij dit huis voor 13 gulden per jaar in erfpacht aan Jacob Franssen Beyharts die getrouwd was met Johanna, dochter van Marcelis Hermanszn. van Bergen ten behoeve van hun zoon. In mei 1607 krijgt Joseph het in eigendom.⁷

4 Joseph Franssen Beyharts en Gerard Colen (1607-1632)

Wat Joseph met dit bezit doet weten we niet. Zeker is dat de weduwe van Gerard Colen het aan haar kinderen schenkt. Balthasar, Adriana en Geertruid Colen verkopen het slotje

met diverse duifhuizen, optrekkende brug, schuren en huizinge of herberg voor aan de straat met huis en land, gelegen te Rosmalen bij het convent Mariënwater in november 1632 voor 987 gulden aan:⁸

5 Jkr. Henrick van den Leemputte (1632-1643)

Henrick (1587-1657) studeert theologie in Mechelen en promoveert daar in godgeleerdheid. In 1620 wordt hij kanunnik van de Sint-Jan en in datzelfde jaar krijgt hij het recht het gebruik van het predicaat jonkheer. Na de inname van Den Bosch in 1629 worden mannelijke ka-

tholieke geestelijken gedwongen om het grondgebied van de Republiek te verlaten. Ook de plebaan moet vertrekken, maar deze kanunnik mag blijven. Zo vervult Van den Leemputte de rol van leider van de parochie in de periode 1630 tot zijn dood in 1657. Hij bedient de schuilkerken in de stad en neemt allerlei bestuurlijke taken op zich. Met de aankoop van Spreeuwenburg beschikt hij over een verblijf in Rosmalen. Dit bezit is hem formeel niet toegestaan.

6 Abdis van Coudewater (1643-1649)

Na de inname van Den Bosch moet veel van wat katholieke geestelijken doen stiekem gebeuren. Dus machtigen de abdis en de priorin van Coudewater een zekere Roelant Blommaerts, een klerk op de secretarie van 's-Hertogenbosch, om het huis en bijbehorend land van Spreeuwenburg namens hen van jonkheer Hendrik van den Leemputte te kopen. Via Roelant ontvangt de abdis Spreeuwenburg in mei 1643 uit handen van Catharina Loosecaat die 'huisvrouw van de jonkheer wordt genoemd'. Hiervoor betaalt de abdis aan de jonkheer 32 gulden per jaar. Formeel verhuurt de abdis Spreeuwenburg vanaf 1643 voor 50 gulden per jaar aan Catharina van Gestel.⁹

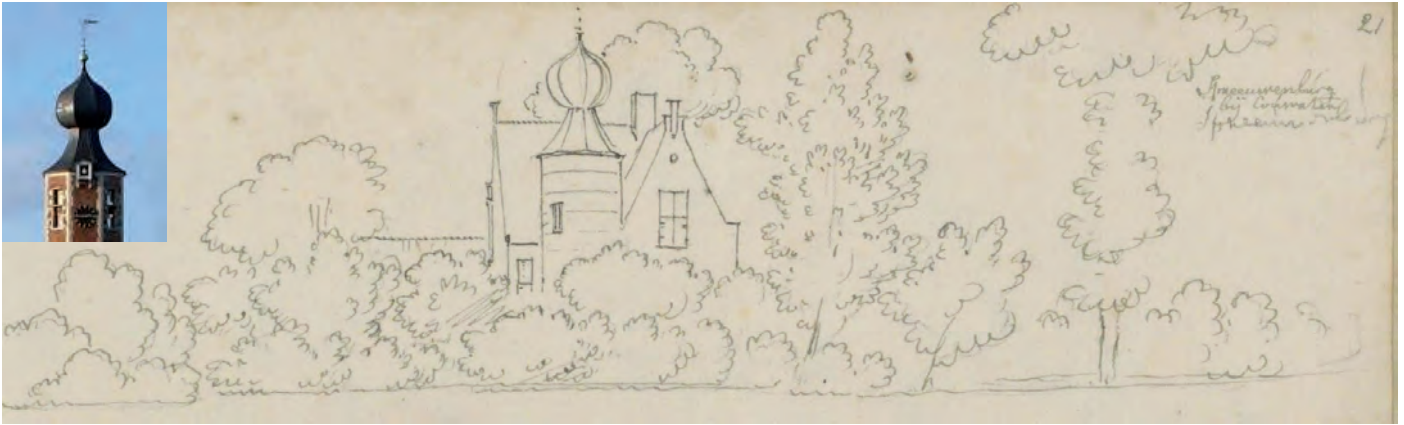
In 1648 wordt de Vrede van Munster gesloten. Nu de Republiek een zelfstandige staat is, besluiten de Staten-Generaal om de goederen die eigendom zijn van de katholieke organisaties te naasten, dus af te nemen van de eigenaar zonder daarvoor te betalen. Eigendom en beheer komen onder de rentmeester van de episcopale en geestelijke goederen te vallen. (De opbrengst hiervan wordt gebruikt om predikanten en onderwijzers te betalen.) Een uitzondering wordt gemaakt voor vrouwenkloosters zelf: Marienwater wordt pas verkocht nadat de laatste zuster die er vóór 1649 was ingetreden is overleden. Het klooster blijkt eigenaar van 49 percelen waaronder (als belangrijkste) Spreeuwenburg. De totale waarde van dit onroerende goed, wordt geschat op 571 gulden.

7 Raad van State/Rogier van Leefdael (1649-1683)

Het eigendomsrecht ligt nu bij de Raad van State en het beheer wordt gevoerd door een rentmeester. Jonkheer Rogier van Leefdael (1617-1699) is de eerste rentmeester van de geestelijke goederen in de Meijerij. Zijn vader koopt voor hem in 1653 ook nog de heerlijkheid Deurne, met de bijbehorende rechten en inkomsten. In 1683 verkoopt Rogier namens de Raad van State 'het slotje met pannendak genoemd Spreeuwenburgh' voor 515 gulden aan:¹⁰

8 Mr. Henrick Fabre (1683-1688)

Als hij dit buiten koopt, noemt Hendrik zich koopman. Kort daarna wordt hij benoemd tot notaris in 's-Hertogenbosch (1685-1686), daarna vier jaar in Hilvarenbeek (1686-1690) en vervolgens vinden we hem weer in 's-Hertogenbosch (1690-1697). Hendrik verkoopt dit bezit in juni 1688 voor 830 gulden aan:¹¹

9 Isabella Fabre (1688-1700)

Isabella is de dochter van Johan Fabre, een koopman die in 1698 in de Sint-Jan is begraven. Zij trouwt niet. In 1707 maakt zij haar testament, waarbij de Waalse predikant Abraham Hibelet en schepen Johan de Caron getuige zijn. Isabella verkoopt Spreeuwenburg in maart 1700 voor 960 gulden aan:¹²

10 Mr. Quirinus Crollius (1700-1735)

Quirinus (ca. 1655-1735) wordt in Zaltbommel geboren, studeert rechten en koopt in 1678 het poorterschap van Den Bosch. Besturen blijkt zijn ding, want hij wordt in 1685 schepen en in 1705 secretaris van de stad. In een verpondingenboek Rosmalen van ca. 1715, staat:

Hr. Croll, hujs 't slotje: 4 gulden 16 stuivers en 2 penning.

De overschrijving van Spreeuwenburg heb ik niet gevonden maar vindt vermoedelijk kort na zijn dood plaats.

Als Quirinus eigenaar is, bezoekt Cornelis Pronk (1691-1759) Rosmalen en maakt een tekening van dit buiten. Deze tekenaar heeft grote bekendheid gekregen aangezien hij ons land doortrok en schetsboeken maakte van kerken, kastelen en andere bezienswaardigheden die hij tegenkwam. Opvallend is de fotografische nauwkeurigheid, waarmee hij de gebouwen weergaf. Juist omdat veel van deze objecten er niet meer zijn of er nu heel anders uitzien, hebben zijn tekeningen veel waarde. In het Rijksmuseum bevindt zich onder andere een schetsboek dat rond 1730 voornamelijk in Noord-Brabant is samengesteld. Daarin bevinden zich tekeningen van de Lambertuskerk, Coudekerke en Spreeuwenburg¹³

Dit is de enige originele afbeelding van dit buitenhuis waar wij over beschikken. Er bestaat nog een tekening die hiervan is afgeleid, met enkele personen erop en een andere boomgroep, maar de bebouwing is precies dezelfde.

Om de tekening die Pronk langs de waterkant maakte te kunnen 'lezen', is hier een stukje van de topografische kaart uit 1830 bijgevoegd. Wij zien hier:

- het hoofdgebouw met de 'zaal' van opzij; dwars daarop staat een vleugel. In de hoek bevindt zich een toren

met speklagen, bekroond met een spits die lijkt op die van Nieuw-Herlaer.

- voor dit buiten loopt de Ingelandsche stroom die de gracht eromheen voedt.
- een oprijlaan met bomen aan beide kanten, loopt van het Wamberg'sch steegje naar het erf.
- een laag gebouw aan de linkerzijde op dit erf bevat de stallen en bedrijfsruimten.

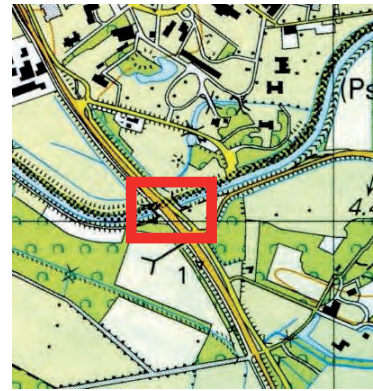
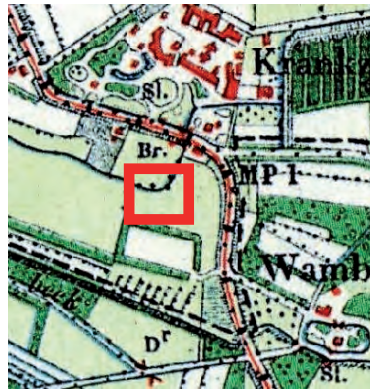
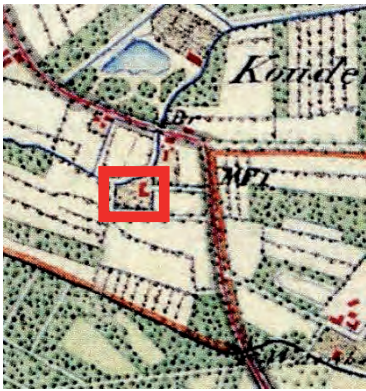
11 Reinier van Boxmeer (1735-1774)

Reinier van Boxmeer is handelaar in wijn en gedistilleerd in 's-Hertogenbosch en getrouwd met Maria Maas (1716-1764). Blijkbaar gaan de zaken goed, want hij koopt veel panden in de stad. Ook Spreeuwenburg komt in zijn bezit.

Twee jaar nadat zijn vrouw is overleden, treedt Reinier in 1766 in het huwelijk met Elisabeth Olijslagers (1708-1771) en enkele jaren later sterft Reinier zelf. Johan Willem van den Bongaart, de executeur, verkoopt in 1774 Spreeuwenburg voor fl. 1600,-- aan:¹⁴

12 Jan van Beek (1774-1791)

Jan koopt de 'buitenplaats genaamt Spreeuwenburg met de daarbij behorende landerijen'. In het verpondingen-

de plek van Spreeuwenburg aan de Wetering in rood vierkant

- in 1837
- in 1910
- in 2000

boek vinden wij hem in 1781 als eigenaar en degene die dit goed gebruikt. Jan van Beek blijkt in Den Bosch te wonen. Veel meer heb ik niet over hem kunnen achterhalen. In het register van transporten van Rosmalen staat dat Jan:¹⁵

dit buiten met vijf boven- en benedenkamers, zolder, keuken, twee kelders, stalling en schuur, twee tuinen, moeshoven, visvijver, lanen met opgaande bomen en grachten

in januari 1790 verkoopt aan Evert van Grinsven uit Rosmalen. Een jaar later verkoopt Evert het (met minder grond) door aan:

13 Jkr. Mr Marten Bowier (1791-1837)

Marten Bowier (1750-1830) is pensionaris van 's Hertogenbosch en advocaat aldaar. Van 1815 tot zijn dood is hij tevens lid van de Eerste Kamer. Na het overlijden van zijn vrouw wordt de memorie van successie opgemaakt. Daarin staat dat Spreeuwenburg door overledene werd bewoond en gewaardeerd wordt op fl. 2500,-. Executeur van het testament is zijn neef: Jkr. Mr. Jan Bowier (1793-1853), eigenaar van Coudewater en lid van Provinciale Staten (1823-1850). In november 1837 verkoopt hij Spreeuwenburg aan:

14 Mr. Bastiaan Adriaan Holster (1837-1862)

In 1837 wordt een project gestart voor de invoering van de zijdeteelt in Brabant op de Ruwenberg in Sint-Michelsgestel. Van de commissie die hiertoe bij koninklijk besluit in 1838 wordt ingesteld, maken onder meer de commissaris van de Koning, Jkr. Jan Bowier en Mr. B. A. Holster (1784-1858) deel uit. In november 1838 verkoopt Bowier het buiten Spreeuwenburg aan Holster.

Door Van der Aa wordt het huis in 1847 als volgt beschreven:

Dit buiten beslaat met de daartoe behorende gronden 1 ha en 83 ca. en is eigendom van den Heer B.A. Holster uit 's Hertogenbosch. Het huis is een eenvoudig gebouw, voorzien van een hoekig torentje met peer-vormige spits.

Tevergeefs biedt Holster in april 1851 het kasteeltje met neerhuis en land 'met zijn vruchtbomen: perziken, ap-

pelen, abrikozen, druiven, pruimen, noten, mispelen en moerbeij' te huur of te koop aan. Hij huurt inmiddels landhuis 'de Kolk' in St.-Oedenrode. Na zijn dood verkoopt zijn zoon het buiten in november 1862.

Rond 1885 wordt dit gebouw afgebroken.

Waar lag Spreeuwenburg?

- Op de linkerkaart uit 1838, zien we het omgrachte huis duidelijk liggen op de plek die we kennen van de detailtekening.
- Op de kaart uit 1910 vinden we op die plek een weiland zonder zichtbare restanten van een bouwwerk. Coudewater heeft wel grote veranderingen ondergaan. De provinciale weg gaat nog over de brug voor Coudewater langs.
- Op de kaart uit 2000 zien we dat de provinciale weg is rechtgetrokken en de Wetering is aangepast om meer water af te kunnen voeren; een restant van de oude wetering ligt er nog.

Van dit omgrachte buitenhuis, dat bewust werd aangelegd aan de Wetering is niets meer over. Op de plek waar het lag, stroomt nu de Wetering die is aangepast aan de eisen van de tijd.

1. Ruijters 2011, Archeologisch Adviesbureau RAAP, rapport 2432.
2. R. 1384, fol. 436v-437r. Deze acte is in het latijn geschreven en voor mij welwillend getranscribeerd en vertaald door Geertrui van Synghel.
3. Op de kadastrale kaart uit 1832 ligt ten n.o. van Coudewater een gebiedje 'het koude water' met ruim 8 ha. hakhout met 2 vijvertjes erin.
4. BHIC, toegang 1891, inv. nr. 56 (regist 162).
5. R. 1423, fol. 390v-391r; Koldewey, In Buscoducis, p. 284.
6. StA. A'dam, archief Van Rensselaer Bowier, toegang 1470, inv. 314.
7. R. 1450, fol. 38v-41r.
8. R. 1510, fol. 65v-66v.
9. Van Dijk 2018, Bronnen van Coudewater, 297 en 300.
10. R. 1676, fol. 211r-213r.
11. R. 1680, fol. 210r-210v; StA-A'dam, toegang 1470, inv. 314.
12. R. 1658, fol. 224v-225v.
13. Rijksmuseum, RP-T-1918-230A, p. 15, 20 en 57.
14. Rosmalla, 'kasteel Spreeuwenburg', jaargang 4 nr. 3 (1994), p. 38.
15. Spilman 1921, Afbeeldingen van kerken, kasteelen en overige gebouwen in Oostelijk Noord-Brabant, p. 23-24.

De historie van de familie Siepkens te Hintham-Rosmalen

Henk de Werd Deel 4

Van Walter van Mierlo, die neergestreken is in Overloon, maar regelmatig de nieuwe Annenborch in Rosmalen bezoekt, omdat zijn moeder, Lenie van Mierlo-v.d. Leest, daar verblijft, ontving ik opnieuw een reactie op het derde deel van de familie Siepkens. Walter is een trouwe lezer en bewaarder van ons tijdschrift *Rosmalla*. Hij stuurde mij digitaal twee krantenknipsels uit 1868 en 1869:

1 Betreffende Hendrik Ignatius Siepkens. In 1868 bouwde hij, zoals u hebt kunnen lezen in deel drie, een nieuw herenhuis te Hintham. Te doen gebruikelijk wordt er dan het een en ander gesloopt. Omdat er toen nog geen Bram Ensel was en ook geen Hans van Alebeek, verkopers van nog goede gesloopte bouwmaterialen, plaatste hij, Hendrik Ignatius Siepkens dus, zelf maar een advertentie in de Noordbrabanter van 6 juni 1868.

De Noordbrabanter 6 juni 1868. Met dank aan Walter van Mierlo, die dit zelf, net als ik nu ook doe, digitaal bewaar.

2 Een knipsel uit de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 7 februari 1869, waarin de naam van de eigenaar Willem Siepkens. Nu moet ik Walter van Mierlo toch teleurstellen. Dit is dus niet burgemeester Willem Siepkens. Die was al in 1838 overleden. Het zou kunnen zijn, dat ze bedoelen dat dit perceel met dat sluisje ooit van burgemeester Siepkens is geweest. Maar mogelijk kan hier ook bedoeld worden Willem Hendrik Siepkens, de zoon van burgemeester Willem Siepkens, die in 1869 nog leefde. Zekerheid kan ik echter niet geven. Wie het weet mag het zeggen.

vergadering genouwen van de gedeputeerde staten, tot beandering van een geschil omtrent de onderhoudpligtigheid van een sluis in den Tweebergsechen dijk, onder beheer van het waterschapsbestuur van den polder van Rosmalen en Nuland. Die verplichting is door het bestuur van het waterschap ten laste gebracht van eenige perceelen, die, volgens zijn beweren daarmede sedert onheugelijken tijd belast zijn geweest, terwijl een der eigenaars dier perceelen, de heer W. Siepkens, tegen een uitgevaardigd dwangbevel in verzet is gekomen, als zouden de kosten van herstel dier sluis moeten worden gedragen door het geheele waterschap. Voor het bestuur is opgetreden de secretaris-penningmeester P. F. van Erp en voor den heer Siepkens mr. A. A. Heeren. De vergadering werd door eenige belangstellenden, waaronder leden der provinciale staten en van andere waterschappen, bijgewoond.

Nieuwe Rotterdamsche Courant 7 februari 1869. Met dank aan Walter van Mierlo.

We nemen nu de draad weer op en gaan verder met het vervolg van de historie van de familie Siepkens.

In deel 3 heb ik de nodige aandacht besteed aan drie van de 5 kinderen van burgemeester Willem Siepkens, te weten Engelbertus Antonius Siepkens, priester, Willem Hendrik Siepkens en Hendrik Ignatius Siepkens, de tweede burgemeester van Rosmalen. We vervolgen ons verhaal nu met Jacoba Agnes Siepkens en Adriana Siepkens.

4D Jacoba Agnes Siepkens

Jacoba Agnes Siepkens huwde met Gerardus, roepnaam Gerrit) Otten. In een brief van 7 december 1964 (familiearchief De Werd) schreef Antoinette Otten, hoofd van een VGLO-school en de kleindochter van Jacoba Agnes Siepkens, het volgende:

“Gerrit Otten, die volgens overlevering ambtenaar op de provinciale griffie moet zijn geweest en met medewerking van de latere koning Willem II, die vaak in Tilburg verbleef, de eerste katholieke rijksontvanger in Nederland werd. Hij stierf vroegtijdig in Veghel, juist toen zijn benoeming als rijksontvanger te Tilburg afkwam en liet zijn weduwe Jacoba Agnes Siepkens, die meen ik weer naar Hintham terugkeerde, met 5 jonge kinderen achter; 1 meisje en 4 jongens, waarvan er 3 medicus werden, pas-toor en mijn vader, burgemeester van Erp en medeoprichter en eerste sekretarispenningmeester van de NCB werd. Mijn vader, Antonius Bernardus Hendrik Otten werd op 12 april 1849 te Veghel geboren en is in 1935 te Erp overleden. Ik herinner me, dat mijn vader, wanneer we met de tram Hintham passeerden, als ik me niet vergis, het pand,

De Burgemeester van de M. Over sprak van onze overgrootvader van vaderzijde Willem Siepkens waarvan een dochter Jacoba Agnes Siepkens gehuwd was met Gerrit Otten (die volgens overlevering ambtenaar op de Provinciale Griffie moet zijn geweest en met medewerking van de latere koning Willem II, die ook in Tilburg woonde, de eerste katholieke Rijksontvanger in Nederland werd) Heer G. Otten stierf vroegtijdig in Vechel, juist ten tijde van zijn benoeming als Rijksontvanger te Tilburg afkwam en liet zijn weduwe, Jacoba Agnes Siepkens die men ik over met Thunham trouwde, met 5 jonge kinderen achter: 1 meisje en 4 jongens waarvan er 3 mededius werden. Pastor en mijn Vader Burgemeester van Ery en medeprediker en eerste Secretaris der Synode van de M. O. B. werd. Mijn Vader Johannes, Dorothea, Florentine Otten werd op 12 April 1849 te Vechel geboren en is in 1935 te Ery overleden. Ik herinner me dat mijn Vader, wanneer we met de heer Thunham passeerden, als ik me niet vergis, dat hand dat nu geloof ik H. J. J. Siepkens had, als ik stambuis van de familie Siepkens aanneem.

Brief van 7 december 1964 in het familiearchief De Werd. dat nu geloof ik St. Jozefhuis heet, als 't stamhuis van de familie Siepkens aanwees van onze overgrootvader”.

In dezelfde brief lees ik ook nog, dat na de watersnood van 1799, waarover ik ook reeds schreef in deel 1, in Hintham-Rosmalen door toedoen van burgemeester Siepkens een dijk werd aangelegd.

een reless is verleden van de geburtskenne van de Watersnood van 1799 in Hintham - Rosmalen, waarna, mede door toedoen van Burgemeester Siepkens een dijk werd gelegd, die nog wel zal liggen.

Jacoba Agnes Siepkens werd gedoopt in de St. Jacobskerk te Den Bosch op 11 oktober 1805. Zij huwde met Gerardus Otten. “In het jaar 1836 op Zondag 9 October om 12 uur des middags hebben wij beambte van den burg. stand der gemeente Rosmalen voor de eerste maal afgekondigd: De Heer Gerardus Otten, adjunct commies voor de directe belastingen aan het provinciaal bestuur van Noord-Brabant, oud 30 jaar, geboren te Den Haag, wonend te Den Bosch, zoon van wijlen Johannes Andries Otten te Den Bosch overleden en Dorothea Maria van Misselvelde, zonder beroep, wonend te Den Bosch en mej. Jacoba Agnes Siepkens, geboren te Hintham onder Rosmalen, particulier, oud ruim 30 jaar, dochter van Wilhelmus Siepkens en wijlen Wilhelmina van Beek.

In deze akte lees ik dat Jacoba Agnes Siepkens werd geboren op 11 oktober 1805. Volgens het bidprentje is dat op 11 december 1805.

In de herinneringen van de familie, brief 7 december 1964 familiearchief De Werd, staat dat Gerardus Otten ambtenaar was op de provinciale griffie. In deze akte van aantekenen van het huwelijk staat dat hij adjunct commies is voor de directe belastingen aan het provinciaal bestuur van Noord-Brabant. Net voor zijn dood werd hij de eerste rooms katholieke rijksontvanger in Nederland en dit dank zij de medewerking van de latere koning Willem II. (Brief 7 december 1964 in het familiearchief De Werd.)

.Aan Henk de Werd geschonken kopie van het bidprentje Otten – Siepkens. Gedigitaliseerd aanwezig in het familiearchief De Werd; Beide kopieën zitten in archiefdoos 16. Jacoba Siepkens werd geboren te Hintham op 11 december 1805 en zij overleed te Vlijmen 19 september 1864. Gerardus Otten werd geboren in Den Haag op 1 oktober 1803 en hij overleed te Vechel op 28 november 1853.

Uit het huwelijk van Jacoba Siepkens en Gerardus Otten werden o.a. geboren:

A Willem Theodorus Gerardus Otten, geboren te Rosmalen op 16 juli 1837. Hij was priester. Hij stierf als pastoor te Afferden. Op het kerkhof aldaar werd hij begraven. Bij de opening van de Annakerk te Hintham bood hij pastoor van Thiel een monstrans aan.

“Afferden, 30 september 1909.

Rev. Pastor

Den 1 Juli 1908 vierde ik mijn 25-jarig Pastoraat alhier. Bij die gelegenheid gaven mijn parochianen mij een nieuwe Remonstrans. Mijn vroegere Remonstrans is wel geen kunststuk maar toch nog goed. Met goedkeuring van Z.D.H de Bisschop besloot ik den Remonstrans U aan te bieden als geschenk voor uw nieuwe kerk te Hintham, omdat ik daar geboren ben. Mijn moeder was Jacoba Siepkens, zuster van de vroegere Burgemeester Siepkens, geparenteerd aan de familie Van Beek, die er nog wel zal wonen. Mocht U reeds voorzien zijn van een Remonstrans of om de een of andere reden niet kunt gebruiken, schrijf mij dan. U het beste succes toewenschend in het bouwen, blijf ik,

W. Otten, Pastor.”

Deze brief heb ik teruggevonden in het archief van de Annakerk/Annaparochie te Hintham.

Bij het schrijven van het boek 100 jaar Annakerk te Hint-ham heb ik de brief gedigitaliseerd, ook bewaard in mijn eigen archief, zoals ook vele foto's uit mijn archief (gratis beschikbaar gesteld) nu bewaard worden in de Hintham-se parochie. We plaatsen deze brief hier daarom met een gerust hart.

42.

Afferden Guld, 20 Sept. 1909.

Heer Pastoor,

Den 1 juli 1908 vind ik mij
28 jaarig Pastoraal alhier. Bij
die gelegenheid gaven mijn Paer
Ouders mij een nieuw Remonstrant
Nieuw vroege Remonstrant is
het ges. handboek, maar heb
mij goed. Met goedkeuring
van J. v. H. de Bisschop, be-
slaat ik de Remonstrant
U aan te bieden, als geschenk
van een nieuw kerkje Hintha-
vondt ik dan geheel bene.

Brief van pastoor W. Otten aan pastoor Van Thiel in
Hinham. 1909

In deel 3 hebben we kunnen lezen, dat hij uit de erfe-
nis van zijn oom Willem Hendrik Siepkens 300 gulden
ontving “om daarvoor zo spoedig mogelijk voor de rust
mijner ziel (dus van Willem Hendrik Siepkens HdW) te
celebreren of te doen celebreren honderd lezende heilige
missen.” Priester W. Otten was toen kapelaan te Tilburg.

B
Gerardus Jacobus Otten. Hij wordt genoemd als zijnde

Mijnne moeder was Jacoba
Siepkens, wite van de vroege
Burgemeester Siepkens - gesaam-
heid aan de familie van Boek.
Om u nog wel sal wenen,
maakt u noch kennis van
van de Remonstrant, of om de
van of ander beste veld niet
kunt gebruiken, schrijf mij
dare
U het best. swien lovenswaardig
in het bouwen, blijf ik
F. A. W. Otten, Pastoor.

een zoon van Gerardus Otten en Jacoba Siepkens.

Hij werd mede aangesteld als uitvoerder van het testament
van zijn oom Willem Hendrik Siepkens. Als dank voor
het verrichte werk kreeg hij een bedrag van 500 gulden.
Gerardus Jacobus Otten was “medicinae docter wonende
te Herenthals”.

C
Adrianus Henricus Otten. Hij was “medicinae docter wo-
nende te Heijthuijsen”.

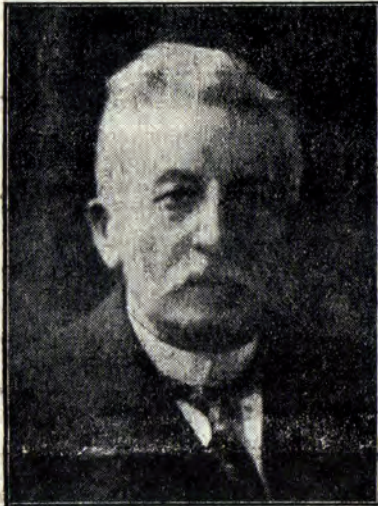
D
Een dochter, naam onbekend, van Gerardus Otten en Ja-
coba Siepkens (Zie brief van 7 december 1964), mogelijk
ook medicus.

E
Antonius Bernardus Hendrik Otten, geboren te Veghel op
12 april 1849, overleden te Erp in 1935. Hij was burge-
meester van Erp en mede-oprichter en eerste secretaris
van de NCB.

PROVINCIAAL NIEUWS

A. B. H. OTTEN.

OUD-BURGEMEESTER VAN ERP.

Men schrijft ons uit Erp:

Dinsdagmiddag is alhier overleden, in den gezegenden ouderdom van ruim 88 jaren, na tijdig voorzien te zijn van de laatste H.H. Sacramenten, de edelachtbare heer Antonius Bernardus Hendrik Otten. Hoe sterk en kras de heer Otten ook altijd geweest is, men wete dat hij nog nooit een bril gebruikt heeft om te lezen, heeft hij thans een ziekte van 12 dagen niet te boven kunnen komen en heeft de Heer hem tot Zich geroepen om te beloonen een leven vol van verdiensten, want met den heer Otten is heengegaan een man van plichtbesef die gewerkt heeft voor eenieder groot of klein, dag en nacht. De heer Otten is dan ook iemand geweest in onze gemeente, die gezien was bij een ieder, hem werd de ware hoogachting toegedragen.

De heer Antonius, Bernardus, Hendrik Otten werd geboren den 12en April 1847 te Veghel.

Bij kon. besluit van 30 Juni 1893 no. 12 werd hij benoemd tot burgemeester van Erp en 20 Juli d.a.v. plechtig geïnstalleerd als zoodanig. Op zijn verzoek werd hem bij kon. besluit van 11 Dec. 1913 no. 20 met ingang van 1 Jan. 1914 op de meest eervolle wijze ontslag verleend als burgemeester onzer gemeente. In die ruim 20 jaren als burgemeester heeft de heer Otten zich doen kennen als een man van plichtbesef en stipte rechtvaardigheid, mede door de goede verstandhouding van het toenmalige gemeentebestuur heeft hij de belangen van de gemeente op ware wijze gediend. Vooral voor de boeren kwam hij flink op de bres. Onder zijn bestuur is ook het groote besluit toen genomen van de stichting van de massale ontginning in onze gemeente, die aan den dag van vandaag iets prachtigs is. Verder was hij tot op heden ambtenaar van den burgerlijken stand. Ook heeft hij geruimen tijd zitting gehad in de Prov. Staten en heeft daar de belangen van het gewest gediend. In Erp was hij mede-oprichter van de afd. van de Boerenleenbank en van de St. Vincentiusvereniging in welke laatste vereniging hij gewerkt heeft op groote schaal met raad-en-daad. Tot aan den dag van heden is hij president ge-

Telken jare hoorde men zoo gaarne zijn mooie en accurate jaarverslagen. Voorts van de fanfare, later harmonie „Oefening baart Kunst”. Hiervan was hij vele jaren eere-bestuurslid. Verder heeft hij harden arbeid verricht met de oprichting van de coöp. stoomzuivelfabriek „St. Jozef” in 1916. Hier was hij vele jaren voorzitter van de commissie van toezicht.

Ook buiten de gemeente strekte zijn arbeidsveld zich uit. Zoo was hij mede-oprichter van den thans zoo grooten Noordbr. Chr. Boerenbond. Terecht werd hij toen wel eens genoemd de rechterhand van pater v. d. Elzen. Van 1901—1917 was hij secretaris van het hoofdbestuur van den N. C. B. en tot voor eenige jaren secretaris van de afdeling Erp.

De heer Otten is, een kleine halve eeuw geleden, ook een aantal jaren als redacteur aan „Het Huisgezin” verbonden geweest en tevens als redacteur van de „Katholieke Illustratie”.

Hij woonde toentertijd te Vught, waar hij o.a. president was van de St. Vincentiusvereniging.

De heer Otten verwisselde zijn redactiestoel met den burgemeesterzetel.

Thans is hij na een leven van vruchtbaaren arbeid en nog eens arbeid ontslapen en is hij heengegaan naar betere gewesten om te ontvangen 't eeuwige geluk voor zijn rijke verdiensten.

Hij ruste in vrede.

kens. Van dochter Antoinette Otten heb ik op mijn zoektocht naar de historie van de familie Siepkens te Hintham nog diverse brieven ontvangen. Ze zijn gedigitaliseerd en worden bewaard in het familiearchief De Werd, archiefdoos 16, map afbeeldingen bij het boek over de familie Siepkens.

Uit het huwelijk van Antonius Bernardus Hendrik Otten, burgemeester van de gemeente Erp, thans met Veghel en Schijndel verworden tot Meierijstad, zoon van Jacoba Siepkens en Gerardus Otten, werden de volgende kinderen geboren:

1
Gerarda Otten, zij huwde met Peter Weckley uit Tsjechië.

2
Theodora J.G. Otten, overleden op 12 juli 1991. Zij huwde met Johannes A.J. Vos, geboren op 5 februari 1905 en overleden op 93-jarige leeftijd op 15 november 1998. Zij woonden te Heesch. Dit huwelijk bleef kinderloos.

3
Antoinette P. Th. C.C. Otten, geboren te Erp op 6 november 1903 en overleden te Erp op 28 mei 1986. Zij was oudhoofd der VGLO-school te Erp en van de school Pandelaar te Gemert. Oud-lid was zij van het hoofdbestuur K.O.B. –

K.O.V.; oud-lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant. Zij werd onderscheiden met het Verzetsherdenkingskruis. “Haar opofferingsgezindheid en levensinstelling tot hulp aan anderen, zal voor ons en velen steeds een dierbare herinnering zijn”.

4
Harrie J.P. Otten, geboren te Erp op 25 juni 1905 en overleden te Erp 2 maart 1990. Hij werd onderscheiden met: Medal of Freedom with Silver Palm; Honorary Member of the Order of the British Empire; Croix de Combattant de l'Europe; Zilveren Kruis van het Nationaal Verbond der Belgische Oorlogskruisen; Verzetsherdenkingskruis. “Zijn opofferingsgezindheid en levensinstelling tot hulp aan anderen zullen voor ons en velen steeds een dankbare herinnering zijn”.

Antoinette Otten, dochter van hierboven genoemde burgemeester Otten, was vele jaren hoofd van de VGLO-school te Erp en lid van de Provinciale Staten. In een brief, dd. 7-12-1964 schreef ze mij: “Ik herinner me, dat mijn vader, wanneer we met de tram Hintham passeerden, als ik me niet vergis, het pand dat nu geloof ik St. Jozefhuis heet, als het stamhuis van de familie Siepkens aanwees.” In dit pand, toen Sint Josephgesticht geheten, zit inderdaad een gevelsteen, waarop de naam van Hendrik Ignatius Siepkens. Het pand is onlangs fraai gerestaureerd. Samen met haar ongetrouwde broer Harrie Otten en haar zus Theodora Otten, gehuwd met Johannes Vos (kinderloos huwelijk) droeg zij zorg voor de fraaie zilveren doos met inscriptie en oorkonde, die haar overgrootvader burgemeester Willem Siepkens van Rosmalen, voor zijn edelmoedig gedrag bij de watersnood van 1799, ontvangen had en andere waardevolle archiefstukken over de familie Siep-

5
J.C.M. Otten. Zij huwde met W.A.H. van Oorschot.

6

†
Met droefheid geven wij u kennis, dat heden, voorzien van de H. Sacramenten der Zieken, geheel overgegeven aan Gods Will, kalm is overleden onze dierbare zus, schoonzus en tante

ANTOINETTE P.Th.C.C. OTTEN
geboren te Erp 6 november 1903.
Oud-hoofd V.G.L.O.-School Erp en School Pandeelaar Gemert.
Oud-lid hoofdbestuur K.O.B. - K.O.V.
Oud-lid Prov. Staten van N.-Br.
Onderscheiden met het Verzetsherdenkingskruis.
Haar offeringsgezindheid en levensinstelling tot hulp aan anderen, zal voor ons en velen steeds een dankbare herinnering zijn.

Heeswijk-Dinther:
J.C.M. van Oorschot-Otten
W.A.H. van Oorschot
's-Hertogenbosch:
Mr. G.M.C.J. Otten
Erp:
H.J.P. Otten
Heesch:
Th.J.G. Vos-Otten
J.A.J. Vos
Neven en nichten

5469 BN Erp, 28 mei 1986
Kerkstraat 6

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden zaterdag 31 mei a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Servatius te Erp, waarna de bijzetting zal geschieden in het familiegraf op het r.-k. kerkhof aldaar.
Bijeenkomst voor de begrafenis in de kerk waar tevens gelegenheid is tot schriftelijke condoléances vanaf 10.00 uur.
Vrijdag 30 mei om 19.00 uur avondmis ter intentie van de overledene in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Huize Simeonshof te Erp.
Gelegenheid om afscheid te nemen vrijdag na de avondmis.

†
Met droefheid geven wij u kennis dat heden, voorzien van de H. Sacramenten der Zieken, geheel overgegeven aan Gods Will, is overleden onze dierbare broer, zwager en oom

HARRIE J.P. OTTEN
geboren te Erp 25 juni 1905

Onderscheiden met:
Medal of Freedom with Silver Palm
Honorary Member of the Order of The British Empire
Croix de Combattant de l'Europe
Zilveren Kruis van het Nationaal Verbond der Belgische Oorlogskruisen
Verzetsherdenkingskruis

Zijn offeringsgezindheid en levensinstelling tot hulp aan anderen zullen voor ons en velen steeds een dankbare herinnering zijn.

Heeswijk-Dinther:
J.C.M. van Oorschot-Otten
's-Hertogenbosch:
mr. G.M.C.J. Otten
Heesch:
Th.J.G. Vos-Otten
J.A.J. Vos
Neven en nichten

2 maart 1990
Kerkstraat 6, 5469 BN Erp

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden woensdag 7 maart om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Servatius te Erp, waarna de bijzetting zal geschieden in het familiegraf op het r.-k. kerkhof aldaar.
Samenkomst woensdagmorgen in de kerk, waar tevens gelegenheid is tot schriftelijk condoléances.
Avondmis ter intentie van de overledene dinsdag 6 maart om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Aansluitend is er gelegenheid om afscheid te nemen in het Regionaal Rouwcentrum, Mr. Van Cooftstraat 9 te Veghel.

G.M.C.J. Otten. Ongehuwd en meester in de rechten.

Rouwadvertenties van de kinderen Otten uit Erp. Ze zitten in de map Siepkens in het familiearchief De Werd i.v.m. de uitgebreid beschreven historie van deze Rosmalense (Hint-hamse) geschiedenis door Henk de Werd.

4E Adriana Siepkens

Adriana Siepkens werd gedoopt in de St. Jacobskerk te Den Bosch op 10 april 1795. Zij huwde op 22 november 1823 met Augustinus van de Goor, jongeman, geboren te Helvoirt op 9 september 1797, koopman, wonende te Den Bosch, zoon van Joannes van de Goor, koopman, en Anna Maria van den Bosch. Na het overlijden van haar echtge-

noot Augustinus van de Goor huwde Adriana Siepkens op 15 november 1833 te Den Bosch voor de tweede keer met Willem van Elten, gedoopt te Den Bosch op 1 september 1784. Hij was een zoon van Gerardus van Elten en Catharina Tornay (Tournoy). Willem van Elten was eerder reeds gehuwd geweest met Anna Theresia Coolen. Uit dit eerste huwelijk werd een dochter geboren: Catharina van Elten. Voor dit tweede huwelijk werden de huwelijkse voorwaarden vastgelegd. Een kopie hiervan werd mij eveneens geschonken door Geertruida Dorenbosch. Haar archief wordt bewaard in het stadsarchief van 's-Hertogenbosch. Naar aanleiding van mijn eerdere publicaties over de familie Siepkens ontving ik van haar twee brieven met een uitgebreide hoeveelheid info en kopieën van akten betreffende haar overgrootmoeder Adriana van Elten-Siepkens en het herenhuis met leerlooierij. De brieven met de info, enz. worden bewaard in het familiearchief De Werd, doos 16, map Siepkens. Een en ander is gedigitaliseerd. Om een beeld te hebben van haar relatie met Siepkens even het volgende korte overzicht:

- Adriana Siepkens X Augustinus v.d. Goor
- X Wilhelmus van Elten
- I
- Jacobus van Elten x Geertruida Avezaath
- I
- Adriana van Elten x Franciscus Dorenbosch
- I

†
Met droefheid, maar in grote dankbaarheid voor hetgeen hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis, dat God na een geduldig gedragen ziekte tot Zich heeft genomen, in de leeftijd van 93 jaar, nog voorzien van het H. Sacrament der zieken, mijn lieve broer, onze goede oom en ontfouwer

Johannes A.J. Vos
sinds 12 juli 1991 weduwnaar van
Theodora J.G. Otten
† 5 februari 1905 † 15 november 1998

Heesch: W.F.J.M. Vos
Neven en nichten

Heesch, november 1998
Gere. adres:
J.M.Th. Franke-van Iersel
Roosbeekaan 3
5384 VX Heesch

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof, zal plaatsvinden op donderdag 19 november a.s. om 10.30 uur in de Petrus-Ennamakerk, Kerkstraat 2 te Heesch.
Avondwake woensdag om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
De overledene is thuis opgebaard. 1 Erp 133 te Heesch, waar gelegenheid is tot afscheid nemen woensdag van 16.00-17.00 uur.
Samenkomst in de kerk.
Gelegenheid tot schriftelijk condoléances voor de avondwake en uitvaart achter in de kerk.

†
In een geroepste geestes werd aangevoeld de Ziel van Zaliger,
MEUJFVROUW,
ADRIANA SIEPKENS
WEDUWE VAN DE WELDELE REEREN
A. VAN DE GOOR en
W. VAN ELTEN
geboren te HINTHAM, en aldaar overleden den 15 September 1929, in den ouderdom van 60 jaren en ruim 6 maanden.

‘Een eerekrans zij de hooge jaren, die op de wegen der gerechtigheid gevonden worden. **ROUSSEAU XIV, 31.**
Omdat zij aan God aangevaan waart, was het noodzakelijk, dat de beproefing u overkame. **TOT, XII 13.**
De zwaarte vertroosting, die men in het graf mededeelt, is, dat men een onbevooroordeeld oordeel, neme teedere en liefdevolle moeder genoemd te en van de kinderen deswijls ingesloten en christelijke deugden totaerlijk achterlaat.

H. FRANC. V. SALAS,
‘Ik stelde mijn vertrouwen op Maria en op Haar vastigde ik mine hoop. O Maria, ghehulpe, die den den hemels staat open voor hen, die op Maria hun vertrouwen gesteld hebben. **II, HUCOT.**
‘Zonne, zachtmoedige ontvanger van harte, maak mijn harte geluk aan het Uwe. (100 dagen af, toepasselijk aan de gelovige zielen.)
H. I. P.

A. MOSMANS, Hinthamerstraat te 's-Bosch.

BID VOOR DE ZIELEN VAN ZALIGER
MEUJFVROUW
Geertruida Agatha van Avezaath,
geboren te Beesd 21 Maart 1845 en overleden te 's-Bosch 4 October 1915 na voorzien te zijn van de laatste H.H. Sacramenten,
EN HAREN ECHTGENOOT DEN HEER
Jacobus Antonius van Elten,
geboren te Eindhoven 15 Januari 1835 en overleden te Hintham 15 Januari 1902.

Zij was eenvoudig, rechtschapen en Godvreezend en hield zich verre van het kwaad. **Joh. I 1.**
Gods welbehagen is in hen, die in eenvoud wandelen.
Prov. XI 30 Ps. XXXIX 8.
De Heer zal mij vergelden volgens mijne gerechtigheid: Hij zal mij be loonen wegens de reinheid mijner handen. Want ik heb zijne wegen bewaard en ik ben mijnen God niet ontrouw geweest **Ps. XVII 21, 22**
Mijne kinderen en kleinkinderen, wij zullen elkander wederzien Dient den Heer met oprechtheid, en zoekt te doen wat Hem aangenaam is. Bemint elkander met broederlijke liefde, en vergeet ons niet in uwe gebeden.
Joës XVI 12 Tob. XIV 10, Rom. XII 10.
Mijn Jesus, barmhartigheid!
(300 dagen aflaat.)

F. J. A. L. Cordens, 's-Bosch.

Geertruida Dorenbosch

Kopieën (hier en op de volgende pagina) van de bidprentjes van de ouders, grootouders en overgrootouders van Geertruida Dorenbosch.

BID VOOR DE ZIELEN VAN ZALIGER
MEJUFVROU

Geertruida Agatha van Avezaath,
geboren te Beesd 21 Maart 1845 en
overleden te 's-Bosch 4 October 1915
na voorzien te zijn van de laatste
H.H. Sacramenten,

EN HAREN ECHTGENOOT DEN HEER

Jacobus Antonius van Elten,
geboren te Eindhoven 15 Januari 1885
en overleden te Hintham 15 Januari
1902.

Zij was eenvoudig, rechtschapen
en Godvreezend en hield zich verre
van het kwaad. Joh. 1, 1.
Gods welbehagen is in hen, die in
eenvoud wandelen.

Prov. XI-30 Ps. XXXIX 5.
De Heer zal mij vergelden volgens
mijne gerechtigheid: Hij zal mij be-
loonen wegens de reinheid mijner
handen. Want ik heb zijne wegen
bewaard en ik ben mijnen God niet
ontrouw geweest. Ps. XVII 21, 22.
Mijne kinderen en kleinkinderen,
wij zullen elkander wederzien Dient
den Heer met oprechtheid, en zoekt
te doen wat Hem aangenaam is.
Bemint elkander met broederlijke
liefde, en vergeet ons niet in uwe
gebeden.

Joë's XVI 12 Tob. XIV 10, Rom. XII 10.

Mijn Jesus, barmhartigheid!
(300 dagen afaat.)

F. J. A. L. Cordens, 's-Bosch.

✠

Gedenk in Uwe godvruchtige gebeden
de Ziel van Zaliger
Mejufvrouw
**ADRIANA WILHELMINA
VAN ELTEN**
Echtgenoot van den Heer
Francisc. Reinierus Joban. Dorenbosch
geboren te Hintham 19 Maart 1882
en overleden te 's-Bosch 20 Januari 1930
na voorzien te zijn van de laatste
H.H. Sacramenten.

Zij was een godsdienstige vrouw, vol
geloof, eenvoudig en oprecht: zij stelde
al haar vertrouwen op God en volbracht
zijn geboden.

Zij was een moeder, waardig om in
de gedachtenis der braven te leven, zij
heeft acht geslagen op alle, wat in haar
huis omging en het brood der ledigheid
niet gegeten.

Maar kinderen staan op en roemen
haar. Zoete Lieve Moeder van den
Bosch, op U heb ik mijn hoop gesteld
tijdens mijn leven, toon, dat Gij mijn
Moeder zijt.

Dierbare Echtgenoot en kinderen, ver-
draagt met liefde deze beproeving van
God, werp Uw zorgen op den Heer.

Dat er niets anders geschiede voor
mij, dan tot den Heer onzen God ge-
beden.

Zoet Hart van Jezus wees mijne liefde
300 dagen afaat

Zoet Hart van Maria wees mijn heil
300 dagen afaat.

Drukkerij H. Smits, St. Jorisstr. 16.

Van Geertruida Dorenbosch wordt het volgende artikel uit het Brabants Dagblad van 26 november 1983 eveneens be-
waard in de map Siepkens.

We gaan nu verder met de huwelijks voorwaarden bij het
huwelijk van Adriana Siepkens en Wilhelmus van Elten.
"Voor Nicolaas Esser Meerman, openbaar notaris in het
kanton Oss, residerende te Rosmalen, arrondissement
's-Hertogenbosch, provincie Noord-Brabant en in bijzijn
der nagenoemde en mede ondergeteekende getuigen com-
pareerden:

De Heer Wilhelmus van Elten, weduwnaar van mejuf-
vrouw Anna Theresia Coolen, rentenier (thans bruide-
gom) wonende te 's-Hertogenbosch, meerderjarige zoon
van wijlen den Heer Gerardus van Elten en wijlen Mejuf-
vrouw Catharina Ternoij ter eenre.

Mejufvrouw Adriana Siepkens, weduwe van den Heer Au-
gustinus van de Goor, zonder beroep (thans bruid) laatst
gewoond hebbende te Rotterdam, thans te Hintham onder
Rosmalen, meerderjarige dochter van den Heer, Willem
Siepkens, burgemeester van en wonende te Rosmalen en
wijlen Mejufvrouw Wilhelmina van Beek ter andere zijde.
Dewelke verklaarden voornemens te zijn om een wettig
huwelijk aan te gaan en alzo hunne huwelijksche voor-
waarden waarop zij verlangen dat te willen voltrekken
voltrokken te hebben bepaald en aangegaan
als volgt:

Mevrouw Geertruida Dorenbosch:
„Om nooit te vergeten”

„Ik zie ze nog vertrekken. Die avond, 10 september 1942. Om negen uur. Op weg naar het
huis van Tonnie en Gerrit Hensels aan de Wilgenstraat, een zijstraat van de Graafseweg.
Zonder ster. De twee jongens achter hun ouders aan. Ieder met een koffer. Dat beviel zal ik
nooit vergeten.”

Door Jo Wouters

Mevrouw Geertruida Dorenbosch is niet blij met dat beeld. Het roept vele onplezierige herinneringen op. Ze had ze het liefst voor haar gehouden. De Joodse familie Zwanenbergh woonde naast haar in de Mgr. Prinsenstraat. De voordeuren waren in hetzelfde portiek. Ze droegen de nummers elf en dertien.

Zelf onderdak verlieten aan die familieleden bracht te veel risico's met zich mee. Onze soldier stond wel vol spullen van hun. Hun stamkaarten, geld en sieraden had ik eveneens in mijn bezit. Het behoorde tot mijn taak bonkaarten te halen, boodschappen te doen en die op het onderduikadres af te leveren.

Bonkaarten

Die bonkaarten kon je niet missen. Want die bonnen gaven je niet alleen het recht om tegen inlevering daarvan levensmiddelen te kopen, maar je had die bonnen ook nodig voor allerlei gebruiks-
'goederen zoals kleding en schoeisel. De moeilijkheid was, dat op je stamkaarten van de familie Zwanenbergh een grote 3 stond. En op het distributiekantoor waren regelmatig figuren aanwezig, die nagingen of houders van de stamkaarten nog wel recht hadden op bonkaarten. En dat hadden mensen, zoals de Zwanenberghs, die in

het niet waren verdwenen, niet. Gelukkig wist tandarts Spiëro op welke dagen er niet werd gecontroleerd. Hij tijt mij dan. Nadat Barend Spiëro met zijn gezin was ondergedoken, ben ik naar Isaak de Winter gegaan. Hij was voorzitter van de Joodse Gemeente in Den Bosch. Bij hem heb ik de stamkaarten ingeleverd. En tot aan de bevrijding heb ik iedere keer netjes de bonkaarten gekregen.”

Hartverwarmend

Enkele weken nadat het gezin Zwanenbergh was vertrokken, kreeg ik een brief uit Venlo of ik een onderduikadres wist voor Ernst Keizer. Het antwoord van Tonnie Hensels was hartverwarmend. Waar er vier zijn, kunnen er ook vijf zijn. Ernst Keizer is zonder die grote gele ster op zijn kleren met de trein naar Den Bosch gereisd. En vanaf het station naar tandarts Spiëro aan de Oude Dijkse gegaan. Van hem kreeg ik een telefoontje met de mededeling, dat „het pakje” was aangekomen. 's Avonds heb ik Ernst naar de Wilgenstraat gebracht. Enkele weken later was er weer een brief uit Venlo. Of Frido Schönbach eveneens bij de familie Hensels kon onderduiken. En weer volgde dat geweldige antwoord van Tonnie. Waar er vijf zijn, kunnen er ook zes zijn.

Die twee jongens hadden geen stamkaarten. Maar via de illegali-
teit in Venlo kreeg ik iedere vier

weken de bonkaarten toege-
stuurd.”

Doodstraaf

„Je wist, dat je gevaarlijk werk deed. Dat de doodstraaf er op stond. Toch heb ik niet veel in angst ge-
zeten. Eigenlijk maar twee keer. Dat was tijdens die razzia, waar-
over Tonnie verteld heeft. Ik was op dat moment bij de familie Zwanenbergh in de Wilgenstraat op bezoek. Vervaarlijk zwaaiend met hun wapens gingen die kerels van huis tot huis op zoek naar iets. Wij lagen met zijn allen op de grond te bidden. En mijnheer Zwanenbergh raaide mij aan om via het balkon aan de achterkant het huis te verlaten. Ik durfde niet. Op een gegeven moment zag ik door een kierje van het gordijn die „zwartbenden” op hun fietsen stappen. En weg waren ze. Dat was een opluchting.”

Weglopen

„De tweede keer, dat ik echt in angst heb gezeten, was toen een van de jongens dreigde weg te lopen. Hij kon het binnenmitten niet langer meer volhouden. Na een aan-
slag op hem te hebben ingepraat, besloot hij om niet weg te gaan. Maar kort daarop was het weer zo ver. Hij ging zelfs in hongerslak-
king. En hij had met niemand iets te maken. Zeker niet met mij. Hij ging. Ik ben ontzettend kwaad ge-
worden. En wel zo, dat ik mezelf niet terugkeerde. Ik ben tegen die jongen tekeer gegaan. Of hij niet begreep, dat hij al onze levens in gevaar bracht, enz. enz. ik heb hem tevens een paar flinke klappen gegeven. Dat was kennelijk te veel voor hem. Hij viel op zijn knieën. Vraag om vergiffenis, en beloofde nooit meer met weglopen te dreigen.”

„Van 28 september 1944 tot aan de bevrijdingsdag van Den Bosch op 25 oktober 1944 zijn de zes bij mij geweest. Overdag, 's Nachts slapen we met zijn allen in de kelders van Reinier van Arkel in het huis van de Zwanenberghs, het huis naast het mijne dus, woonde intussen een foute Neder-
lander met zijn vrouw en kindje. In die dagen van strijd, die uitmondde in de bevrijding van Den Bosch, viel een granaat in dat huis. Een scherf dookte het kind, dat bij moeder op schoot zat.”

De heer en mevrouw Zwanenbergh zijn inmiddels overleden. Lou Zwanenbergh woont in Den Haag, Freddie Zwanenbergh in Israël, Ernst Keizer in Mexico en Frido Schönbach in Wassenaar.

Mevrouw Dorenbosch wist dat ze gevaarlijk werk deed.
(Foto Felix Janssens)

Brabants Dagblad 26 november 1983. Collectie Henk de Werd.

Artikel 1

Er zal geen gemeenschap van goederen tusschen de aan-
staande echtgenooten plaats hebben.

Artikel 2

Niettemin zal het huwelijk worden aangegaan dat tus-
schen hun gemeenschap van aanwinsten zal plaats heb-
ben. Ten gevolge zal alzo geacht worden, dat zij compa-
ranten uit de gemeenschap hebben uitgesloten zowel de
dadelijke en toekomstige schulden van elk van hun, als
hunne tegenswoordige en toekomstige roerende goederen.
En zullen mitsdien de roerende goederen zoo bij het aan-
gaan des huwelijks aanwezig als naderhand opkomende
door behoorlijke inventarissen of staten bewezen worden.

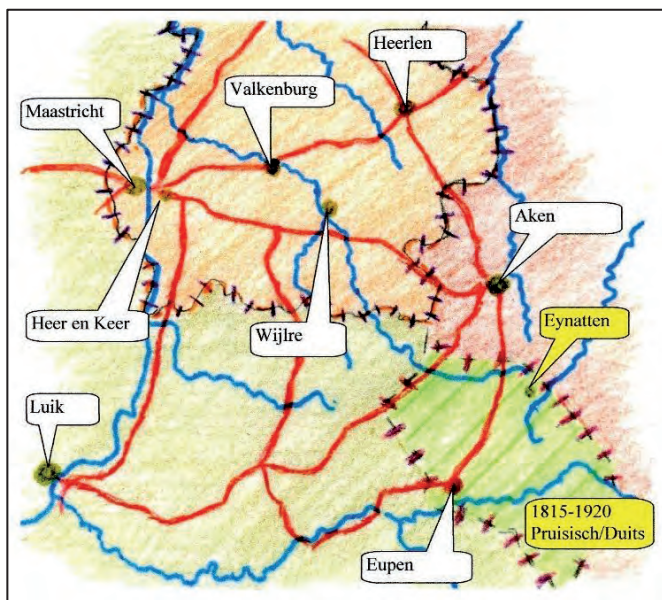
Uit het leven van Marie Thérèse Van Meeuwen-Coenen

Hein van der Flier

Bekend is dat Marie Thérèse Coenen (1805-1882) het klooster Van Meeuwen oprichtte (zie Wikipedia). In allerlei artikelen kunnen we lezen over de zusters van Schijndel die dit complex in 1873 betrokken. Maar wat weten we over Marie Thérèse zelf? Hoe komt zij in Eynatten terecht, de plaats waar zij in 1834 trouwt. En waarom verhuist zij in 1865 naar Aken. Op die vragen zoeken we een antwoord in dit artikel.

Marie Thérèse Coenen

Thérèse wordt in 1805 in Maastricht geboren als dochter van Jacob Andreas Coenen en Maria Helena Pael. In 1812 sterft een tante van haar moeder, een zekere Maria Catharina Pael. Die weduwe schenkt kasteel 'Raaf' met bijbehorende gronden en huizen aan Helena en Jacob Coenen. Nu ligt deze burcht in België, maar dit deel van België werd in 1815 toegedeeld aan Pruisen. Ook Eupen bevindt zich in dit Duitstalige deel van België en kwam pas in 1920 weer onder Belgisch bewind. Op bijgaand kaartje zien we waar Eynatten ligt, ongeveer 10 km. ten zuiden van Aken.

Frans van Meeuwen trouwt in mei 1834 in Eynatten met Marie Thérèse Coenen. De huwelijksakte vermeldt dat de bruid en de vader van de bruid daar woonden en dat haar moeder overleden was. Broer Johan Mathias woont er zeker in de jaren 1845-1847 want dan worden daar twee van zijn kinderen geboren.

Wat moeten we ons bij de burcht Raaf voorstellen? Dit complex bestaat nu uit een vervallen 14e-eeuwse donjon, gebouwd in zandsteenblokken met oostelijk daarvan twee parallelle langgerekte gebouwen uit de 19e eeuw (restanten van het neerhuis). Hier tussendoor loopt de toegangsweg naar de donjon. Vroeger was het geheel omgracht en kon via een ophaalbrug worden bereikt. De donjon heeft een plattegrond van 12 bij 8 meter en is ongeveer 12 meter hoog. Aan de vier hoeken zijn nog de resten van vier erkertorentjes te zien. In 1831 is het dak van deze woontoren verwijderd uit belastingtechnisch oogpunt. Het gebouw wordt sindsdien niet meer bewoond.

Franciscus Jacobus van Meeuwen

Frans is de oudste zoon van de Bossche koopman Franciscus van Meeuwen sr. en Maria Ida Coenen. Om een indruk te krijgen van het milieu waarin Frans opgroeit, volgen hier de namen (en functies) van zussen, broer, en zwagers:

2. Johanna E. van Meeuwen (1759-1849) tr. Drunen 1787 Mr. Bernardus Storm (1749-1832), president gerechtshof Brabant (1802-1810), raadsheer hooggerechtshof Brussel (1815-1830);
3. Theresa J. van Meeuwen (1762-1834), tr. Berlicum 1793 Augustinus T. van Rijckevorsel (1748-1809), wijnhandelaar en weduwnaar van Maria Barbara van Leempoel (1750-1791);
4. Jhr. mr. Petrus A. van Meeuwen (R.O.N.) (1772-1848), staatsraad (1807-1809), lid Provinciale Staten Noord-Brabant (1817-1842), lid Tweede Kamer (1819-1842), tr. Antwerpen 1800 Rosa C. Solvijns (1777-1805).
 - a. Jkvr. Rose M. J. van Meeuwen (1801-1889), tr. 1^e 's-Hertogenbosch 1825 Pieter D. E. Macpherson (1792-1846), staatsraad, gouverneur van Limburg (1845-1846).
 - b. Jhr. mr. Eduard Johannes Petrus van Meeuwen (R.O.N.), (1802-1873), staatsraad, gouverneur van Limburg (1846-1856), tr. Cornelia M. Th. Hanssen (1806-1852).

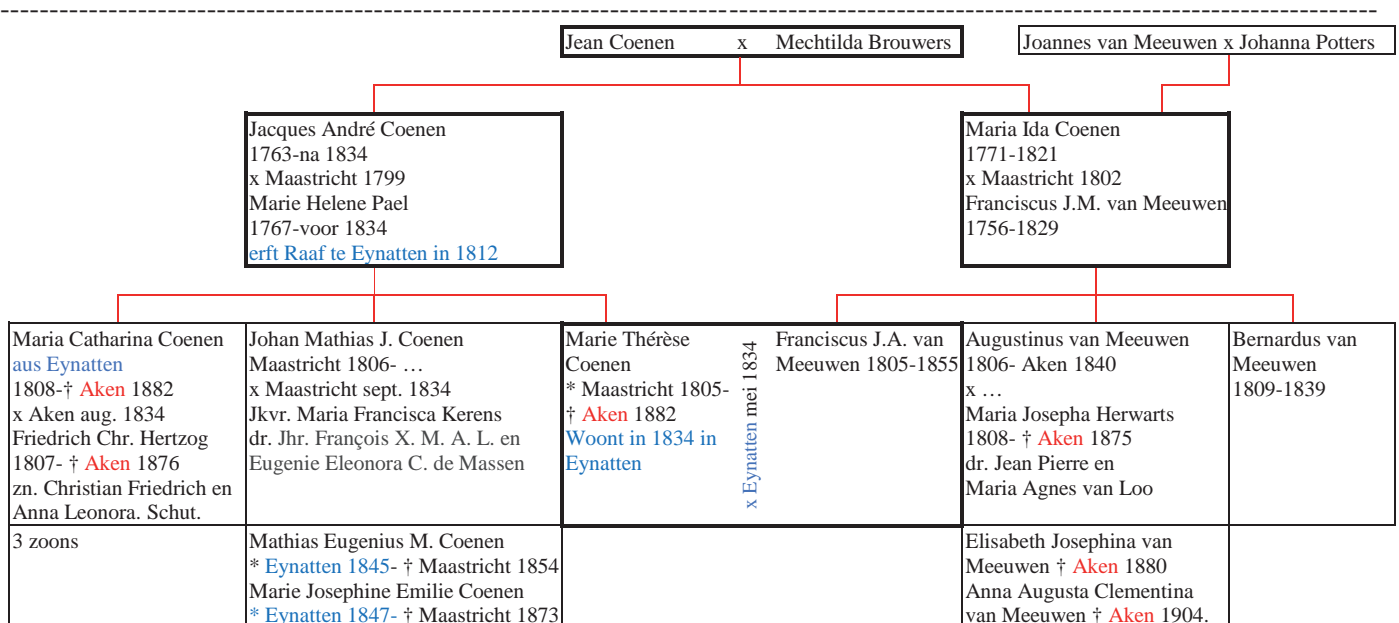
Frans jr. – het 1e kind van dit echtpaar - wordt in februari 1805 gedoopt. Zijn oom en tante Coenen uit Maastricht zijn peter en meter (zie schema). In datzelfde jaar wordt hun dochter Marie Thérèse in Maastricht geboren. Frans van Meeuwen en Thérèse Coenen zijn neef en nicht. Zij kennen elkaar dus al hun hele leven als hun huwelijk in 1834 wordt voltrokken. Is er een romantischer plek denkbaar dan te trouwen bij zo'n indrukwekkende burcht als Raaf: het familiebezit van deze tak van de familie Coenen?

Het echtpaar vestigt zich in 's-Hertogenbosch en laat de huwelijksakte in november 1835 in het Bossche register opnemen. Na de dood van zijn broer Bernard, wordt Frans van Meeuwen degene die Eikenburg beheert.

Als Frans na een huwelijk van ruim 20 jaar sterft, krijgt Thérèse de leiding op het landgoed. Zij blijft met haar achtergrond in deze omgeving een vreemde. In Aken woont de hele familie: haar zus, haar schoonzus en twee nichtjes en drie neven. Zij besluit in 1865 om definitief daarheen te verhuizen.

Zo is zij in 1875 aanwezig als haar schoonzus (de vrouw van August) sterft en troost haar nichtjes van Meeuwen. Vijf jaar later maakt zij het overlijden van haar nichtje Maria Josephina van Meeuwen mee.

Deze bijzondere vrouw die zoveel voor Rosmalen wilde betekenen, sterft in 1882 twee weken voor haar zus. Beide nichtjes trouwen niet en zo zijn er geen nakomelingen van deze tak Van Meeuwen.

Ontspanning in Maliskamp

De Maliskampse revues van de Rosita's

De toneelvereniging van de KAJ en VKAJ

De Maharadja's en de Marva's

De toneelvereniging van de voetbalvereniging Maliskamp

De Carnavalsvereniging De Heibonkers

Henk de Werd deel 2

De Maliskampse revues van de Rosita's.....

In deel 1 heb ik u uitgebreid geïnformeerd over de eerste drie revues van de Rosita's in Maliskamp.

Werden revue 1 en 2 op verzoek eveneens gespeeld in de dorpen in de omgeving, ook deze derde revue werd in de wijde omtrek op de bühne gebracht.

In Geffen plaatste men, net als bij de tweede revue, kritische kanttekeningen: "Op initiatief van de KAB trad het gezelschap "de Rosita's" voor de derde keer op in zaal Govers met zijn bont programma "den derde keer". Dat het niet gemakkelijk is elk jaar met een bevredigend programma te komen heeft het Rosmalense gezelschap deze keer wel ondervonden, want hetgeen gebracht werd, was vooral vóór de pauze minder van kwaliteit dan verleden jaar.

Het optreden van deze groep liet wel duidelijk de behoeften uitkomen van een goede conferencier, die de onderdelen aaneen lijmt. Een programma in dit genre zonder vaart maakt het publiek rumoerig. Het heeft dan volop kans voor een gezellig babbeltje en wandelingetjes in en uit de zaal. De nummers met cowboy-, Hawaii-, zigeuner- en Mexicaanse muziek deden 't het beste door fleurige costumering en wisselende belichting. De schetsen, zang en instrumentale intermezzo's waren af en toe zwak door gebrekkige articulatie. Hinderlijke gordijnenmisère deed er ook nog afbreuk aan. Wie alleen gezelligheid zoekt in een dergelijke avond kwam er in elk geval aan zijn trekken. We hopen voor een volgende keer op vooruitgang in de prestaties."

In Maren-Kessel was de pers lovend. "Het gezelschap heeft tot ieders tevredenheid gespeeld, hetgeen wel bleek uit het voortdurende applaus. De kleurrijke kostuums,

belicht met afwisselende kleuren van lichtstralen, waren kort gezegd 'keurig verzorgd'. Bijzonder mooi was de opvoering van een Oosters ballet. Het decor was van Nico v.d. Pas, terwijl de kostuumverzorging in handen was van mevrouw Heijmans – Coppens."

Tussendoor werd er nog wat "geschnabbeld" door het gezelschap. Voor de ontwikkeling en ontspanning van haar leden werd door de KAB-afdeling Rosmalen jaarlijks een winterprogramma opgesteld. Om de opkomst te stimuleren werd soms een beroep gedaan op "de Rosita's". De KABO-afdeling Rosmalen bood haar leden met hun echtgenoten of verloofden een ontspanningsavond aan in het KAB-gebouw, waarbij "de Rosita's" een geheel nieuw programma zouden uitvoeren.

Bij een feestvergadering van dezelfde KABO was de opkomst overweldigend groot, mede als gevolg van het optreden van het gezelschap "de Rosita's". Dit gezelschap zette zijn beste beentje voor en kwam met een keurig verzorgd programma voor het voetlicht. Ook na de pauze werd de avond verder gevuld door "de Rosita's" en wel met zeer groot succes.

1957: Het koperen jubileum van pastoor Van den Biggelaar te Maliskamp.....

Josephus Laurentius van den Biggelaar, geboren te Liempde op 2 maart 1899 en tot priester gewijd op 6 juni 1925, werd op 11 augustus 1944 benoemd tot pastoor van de Bernadetteparochie in Maliskamp als opvolger van pastoor Schoenmaker. Op 11 februari 1957 was dat precies 12½ jaar geleden. De Maliskampers lieten dit koperen feest van hun pastoor niet onopgemerkt voorbijgaan. Zo werd als cadeau van de gezamenlijke Maliskampse verenigingen een nieuw toneel voor het parochiehuis aangeboden.

schillende glansnummers uit de vorige revues opnieuw opgevoerd. De decors werden ditmaal verzorgd door de heer N. van de Pas. De kostuums werden ontworpen door mevrouw A. Heijmans – Coppens.”

Pastoor J. van den Biggelaar vierde in Maliskamp zijn zilveren priesterfeest in 1950, zijn koperen feest als pastoor te Maliskamp in 1957 en zijn 40-jarig priesterfeest in 1965. Onder zijn pastoraat kreeg Maliskamp ook een eigen jongensschool, die in 1953 werd geopend en ingezegend. De school startte eerder al in noodlocaties o.l.v. het hoofd der school Martien der Kinderen, zoon van kerkmeester Marinus der Kinderen.

Foto links: Pastoor J. van den Biggelaar. De foto werd in 1950 gemaakt, bij gelegenheid van zijn zilveren priesterfeest.

Foto linksonder: Herinnering aan de opening en inzegening van de jongensschool St. Joseph te Maliskamp in 1953. Pastoor J. van den Biggelaar zegent de diverse kruisbeelden, die o.a. in de klassen van de school een plaatsje kregen. We zien op de foto v.l.n.r.: Toontje Heijmans, Toon Vissers, Marinus der Kinderen (kerkmeester), Jos Spierings, Jan Langenhuizen, Peerke Smulders, Dorus Langenhuizen, Gret van Hoof, pastoor J. van den Biggelaar met zijn misdienaar Bertje van Lokven, Piet van Helvoirt en, uiterst rechts, nog net zichtbaar, misdienaar Mari Giebels.

Het toneel- en muziekgezelschap “de Rosita’s” wijdde het nieuwe toneel in met “een revue, samengesteld uit de succesnummers uit het bestaan van het gezelschap. De opbrengst van deze opvoering kwam, zoals voorzitter Heijmans in zijn openingswoord vermeldde, ten goede aan de parochiebibliotheek. Met succes werden de ver-

Kaft Programmaboekje van de vierde revue en het programma, zoals het afgedrukt stond in het programmaboekje.

1957: We kunne ut nie mèr laote.....

De achtereenvolgende successen stonden een ophouden niet toe. Daarom werd andermaal met enthousiasme gewerkt aan een nieuwe, de vierde, revue van "de Rosita's", die de toepasselijke naam kreeg van: "We kunne 't nie mer laote".

De volgende Maliskampers verleenden hun medewerking aan deze vierde revue:

Toneel: Joh. Dielissen, Annie van Creij, Nelly v.d. Heijden, Annie v.d. Heijden, Annie Geerts, Ant. Heijmans, Wim v.d. Heijden, Theo Jagers, Harry Heijmans, Adr. v.d. Doelen, Wim v.d. Ven, Ant. van Creij, Willy v.d. Hanenberg en Theo Verhagen.

Muziek: Ger Verzantvoort – v.d. Heijden, Jeanne van Roosmalen, Annie Verzantvoort, Joh. Dielissen, Annie v.d. Heijden, Nelly v.d. Heijden, Rie Verhallen, Annie Geerts, Toosje Verzantvoort, Annie van Creij, Adr. v.d. Doelen, Ant. van Creij, Wim v.d. Ven, Willy v.d. Hanenberg, Theo Verhagen en Guus Verzantvoort.

Zang: Jeanne van Roosmalen, Annie Verzantvoort, Adr. v.d. Doelen en Guus Verzantvoort.

Licht- en geluidinstallatie: Mart. van Rooij en Joh. van Lokven.

Decors: Nico van der Pas.

Toneelopbouw: Theo Jagers, Wim v.d. Heijden, Harry

Heijmans en Mart. van Rooij.

Grime: Theo Jagers en Guus Verzantvoort.

Kostuums: ontwerp en vervaardiging door mevrouw A. Heijmans – Coppens, de beschermvrouwe van het gezelschap.

Algehele leiding: Guus Verzantvoort.

De vierde revue werd op zaterdag 9 en zondag 10 november 1957 opgevoerd in het parochiehuis te Maliskamp. In de vooraankondiging schreef de Bossche krant: "Een veertigtal dames en heren van het Rosita-orkest, "de Pepernoters", de Rositacowboys en tonelisten beloven met muziek, zang en spel weer enkele gezellige avonden te brengen. Gezien de successen in de vorige jaren zijn de verwachtingen dan ook hoog gespannen."

Het programma van "we kunne ut nie mèr laote" bestond uit:

1. Rosita-orkest met: We kunne ut nie mèr laote; Vissersmeisje; De postkoets; Toe, schuif 'ns op.
2. Ben je bijgelovig? Schets
3. Behouden vaart, zeeman. Zang
4. De papiertjesmaniak. Schets
5. De voddenman. Schets
6. Rekrut Rampslinger op manoeuvres. Schets
7. Wat gaat 't toch gauw. Zang
8. Niet nodig. Schets
9. Sheik Ali Bey. Zang
10. Jansen en Meijer in de knel. Schets

PAUZE

11. Rosita-Cowboys met: Cowboymeisje; Ergens in Mexico; In het Wilde Westen
12. Accordeonsolo
13. Het huwelijksbureau. Schets
14. Ik droom van Brabant. Zang
15. De gasfitter. Schets
16. De telefoon. Zang
17. De schoonzoon. Schets
18. Het sprookje van Roodkapje. Zang
19. De kampioen stierenvechter. Schets
20. Accordeonsolo
21. "De Pepernoters" maken het Spaans.
In Spanje
Olé, olé, toreador
Seniorita Rosita

22 Finale.

Het programmaboekje vermeldde voorts:
Dat de accordeonsolo werd gebracht door de 13-jarige accordeon-virtuose: Toosje Verzantvoort.
Dat Cor Verzantvoort als conferencier optrad en dat het Rosita-orkest optrad met zang van de Anjazusjes.
Het revuelied van Guus Verzantvoort luidde:

Wij brengen U als ieder jaar
Al weer een knalrevue.
Een lach, een traan, zo door elkaar
Speciaal verpakt voor U.
En als U aan ons vragen zou
Waarom ook weer vandaag?
Dan zingen wij tezamen gauw
Als antwoord op deez' vraag

Refrein

We kunne ut nie mer laote
We zijn dur nou zo aon gewend
Daarom klinkt deur alle straote
Ut lied van de Rosita-band
We kunne ut nie mer laote
Daorom ziede ons ok ditmaol wir hier
En al doen we 't ok we veur de baote
We wenssen oe vanaovond veul plezier.

Twee broers die werden juist gesnapt
Door een politieagent
Toen zij wat hadden weg gegapt
Ze hadden vlot bekend
De rechter vroeg toen aan hun bei
Zijn jullie al weer hier?
Je kwam toch gisteren pas vrij?
Toen zongen zij heel fier.

Refrein

De vrede wordt door iedereen
Nog altijd fel begeerd
Maar schijnbaar heeft niet iedereen
Nu al genoeg geleerd
Men smijt met bommen vol atoom
De hele boel kapot
Maar mopper je tegen zo'n hoge oom
Dan antwoordt men je vlot.

Refrein

Ook de tekst van "Senorita Rosita" werd bewaard. Het is opnieuw Guus Verzantvoort, die deze tekst en ook de muziek voortbracht.

'k Ben in Spanje geweest
Dat was voor mij 'n feest
Omdat ik Rosita daar heb ontmoet
Met mijn oude gitaar
Bracht ik daar toen aan haar
Een aubade, ik dacht: 't gaat zo goed
Maar zij deed me verstaan
Dat ik beter kon gaan
Daarmee deed ze mijn dromen te niet
Allereerst werd ik bleek
Toen heb ik haar gesmeekt
En ik zong vol van smarte dit lied

Refrein

Senorita Rosita mijn schat-os
Wist je niet dat ik jou steeds aanbad-os
Laat me vrij-os met jou, maak me blij-os
Door te loop-os gearmd aan m'n zij-os
Maar geen man komt bij jou in de gratie-os
Want jij houdt slechts van sensatie-os
Ook al ben ik geen toreadoor
'k Wil met jou slechts 't leven toch door

Toen ze mij zo zag staan
Sprak Rosita spontaan
Amigo mio, zeg toon je een man
Wordt vlug toreadoor
En bewijs me daardoor
Dat geen stier zich met jou meten kan
Brenge me daarna als buit
Minstens één stierenhuid
Dan word ik ook heel gaarne je bruid
Ik dacht, dat valt niet mee
Toen kreeg ik een idee
'k Zei: Oké, en ik zong daarna luid.

Refrein

'k Ging naar een abattoir
Kocht een stierenhuid daar
Voor Rosita, al was dat wel duur
Zij sprak: O, lieve held
Heb jij dat beest geveld?
Zij omhelsde me toen wel 'n uur
Maar opeens ging zij heen
Liet mij daar heel alleen
Want zij bemerkte toen plots m'n bedrog
Aan de huid van de stier
Bij de hals van het dier

Refrein

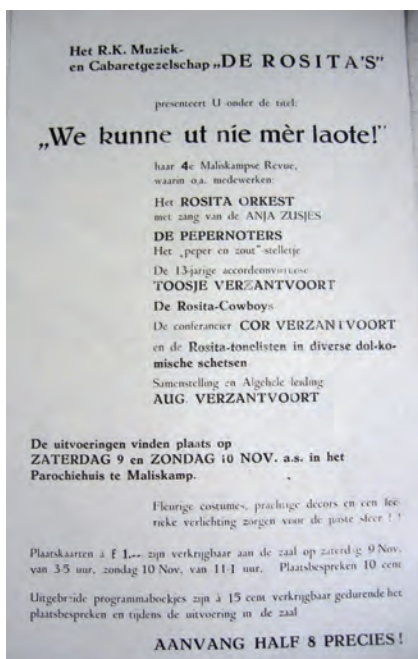

Foto links: Raambiljet van de vierde revue en foto rechts: Guus Verzantvoort als voddeman in de revue: We kunnen 't nie mèr laote.

Finale van de vierde revue. Zittend v.l.n.r.: Toosje Verzantvoort met accordeon, Gerda v.d. Heijden, Annie v.d. Heijden, Nellie v.d. Heijden, Annie Geerts en Ria Verhallen. Staand v.l.n.r.: Annie Verzantvoort, Guus Verzantvoort, Jo Dielissen, Willy v.d. Hanenberg, Annie van Creij, Theo Jagers, Harrie Heijmans, Adriaan v.d. Doelen, Theo Verhagen, Cor Verzantvoort, Tiny van Rooij, Toon van Creij, Toon Heijmans en Sjaan van Roosmalen.

“De Rosita’s” traden met deze vierde revue ook op in Liempde en Hedel.

“Om het contact met de inwoners van Hedel te verstevigen en te veraangename geeft de R.K. voetbalvereniging “Hedel” evenals vorig jaar op zaterdag 25 januari een cabaretavond. Deze avond wordt gebracht door het cabaretgezelschap “De Rosita’s”, dat een geheel nieuwe revue zal presenteren. Aan de uitvoering van deze avond is de grootste zorg besteed, zodat we kunnen zeggen, dat wanneer men een gezellige avond op prijs stelt, men deze belist niet mag missen.”

REVUE

Op ZONDAG 2 MAART a.s. presenteren „DE ROSITA's” met 22 medewerkers hun nieuwste sukses:

„We kunne ut niè mèr laote”

met songs uit de hele wereld en schetsen.
 * Prachtige costumes - * Eigen decors
 * Schitterende lichteffecten

In zaal „AMICITIA” te LIEMPDE

Wed. J. v. Kaathoven

Eerste rang f 1,25; tweede rang f 1.—
Aanvang 7.30 uur precies.

Plaatsbespreken à 10 ct op zaterdag van 5-8 uur en
 zondag van 11-1 uur. Aanbev. „DE ROSITA's”

Advertentie: Liempde .

Programma
van de
Feestrevue

**„Cocktail
en
Confetti”**

U aangeboden
door het

MUZIEK- en CABARETGEZELSCHAP

„de Rosita's”

ter gelegenheid van haar
1e Lustrum

Kaft van het programmaboekje van de feestrevue “Cocktail en confetti” en het programma van de feestrevue, zoals die opgenomen was in het programmaboekje.

COCKTAIL en CONFETTI

Programmaleiding: A. VERZANTVOORT

<p>1. PROLOOG</p> <p>2. Het ROSITA-ORKEST a. Cocktail en Confetti b. Zo lang er dagen zijn c. O, Jager lief!</p> <p>3. KISSPROOF - schets</p> <p>4. In een hutje in de duinen - zang</p> <p>5. De veelzijdige huisknecht - schets</p> <p>6. Souvenir de Cirque Renz - accordeonsolo</p> <p>7. HET MILLIOEN - schets</p> <p>8. BESCHAVING - declamatie</p> <p>9. SUCCES in ZAKEN - schets</p> <p>10. Waar heb ik jou méér gezien? - zang</p> <p>11. Jansen en Meijer zoeken sensatie - schets met ballet</p>	P A U Z E	<p>12. ROSITA-ZEEMANSBAND a. Zingen bij de harmonica b. Tabé, Jeannette!</p> <p>13. Den ouwen en den nèijen téd - declamatie</p> <p>14. Bij de onderwijzer - schets</p> <p>15. Het lied van het pierement - draaiorgel-imitatie</p> <p>16. Niet zó, maar zó - schets</p> <p>17. ROSITA-COWBOYS a. Cowboy's thuiskomst b. Er hangt 'n pijperek in de kamer c. Cowboy's span op wacht</p> <p>18. Het PAARDENWIDDEL - schets</p> <p>19. MAAK MAAR HUZIE - zang</p> <p>20. Ge kunt hier wé wèdye - schets</p> <p>21. WERSIEDCARNAYAL - declamatie</p> <p>22. Jansen en Meijer verdoelt van spionage - schets</p> <p>23. DANS op STERREN - ballet</p> <p>24. FIEFALIE - Carnaval in Maliskamp</p>
---	-----------------------	--

Tijdsigingeel voorbehouden

1958: Feestrevue Cocktail en Confetti....

De vijfde revue werd door het muziek- en cabaretgezelschap “de Rosita’s” aan de Maliskamp aangeboden ter gelegenheid van het eerste lustrum. Vanwege de goede naam die het gezelschap onder leiding van Guus Verzantvoort had opgebouwd, waren de verwachtingen betreffende deze jubileumrevue hoog gespannen. Het geheel zou opnieuw een melange zijn van zang, muziek, declamatie, humor en ballet.

Het programma bestond uit:

1. Proloog
2. Het Rosita-orkest met: Cocktail en Confetti
 Zo lang er dagen zijn
 O, Jager lief
3. Kissproof. Schets
4. In een hutje in de duinen. Zang
5. Een veelzijdige huisknecht. Schets
6. Souvenir de Cirque Renz. Accordeonsolo
7. Het miljoen. Schets
8. Beschaving. Declamatie
9. Succes in zaken. Schets
10. Waar heb ik jou méér gezien? Zang
11. Jansen en Meijer zoeken sensatie. Schets met ballet

PAUZE

12. Rosita- Zeemansband met: Zingen bij de harmonica
 Tabé, Jeannette!
13. Den ouwen en den nèijen téd. Declamatie
14. Bij de onderwijzer. Schets
15. Het lied van het pierement. Draaiorgel-imitatie
16. Niet zó, maar zó. Schets

17. Rosita-Cowboys met: Cowboy's thuiskomst
Er hangt 'n pijpenrek in de
Kamer
Cowboys gaan op wacht
18. Het paardenmiddel. Schets
19. Maak maar ruzie. Zang
20. Ge kunt hier wè beléve. Schets
21. Wereldcarnaval. Declamatie
22. Jansen en Meijer verdacht van spionage. Schets
23. Dans der sterren. Ballet
24. Finale: Carnaval in Maliskamp.

De jubileumrevue werd zeer geslaagd genoemd in de Bossche krant. Er werd zelfs geschreven over een "hoogstaand, beschaafd cabaretprogramma".

De krant vervolgde: "Het bekende muziek- en cabaretgezelschap "De Rosita's" presenteerde zaterdag en zondag in het parochiehuis in Rosmalen ter gelegenheid van haar eerste lustrum een feestrevue onder de titel "Cocktail en Confetti". Met deze revue heeft dit nog jonge, maar energieke gezelschap onder de bekwame leiding van de heer A. Verzantvoort weer eens bewezen, dat het een hoogstaand, beschaafd program van zang, muziek en humor kan bren-

gen, dat zelfs een kritisch kijker nog weet te bekoren. Op zeer originele wijze werd de avond begonnen met een "lustrum-proloog", die bijzonder in de smaak viel.

De nummers volgden elkaar in vlot tempo op. Het is moeilijk een greep te doen uit het vele dat geboden werd. Zonder te kort te doen aan de kwaliteiten van de overige tonelisten mogen toch wel speciaal genoemd worden: Wim van der Heijden en Jo Dielissen, die in de humoristische schetsen "de veelzijdige huisknecht", "den ouwen en de nèijen téd" en "ge kunt hier wè beléve" blijk gaven meer dan gewone toneelkwaliteiten te bezitten. Mej. A. van der Heijden muntte uit door haar voortreffelijke declamaties. De accordeoniste Toosje Verzantvoort belooft nog veel voor de toekomst. Het Rosita-orkest, de zeemansband en de Rosita-cowboys met de zangeressen lieten mensen genieten van muziek en zang. Het enthousiaste applaus na de finale, waarin de komieken Jansen en Meijer als Prins Carnaval per Spoetnik IV landden om de optocht te openen, was dan ook ten volle verdiend. Ook de bijzonder fraaie kostuums, decors en verlichting – speciaal tot uiting komende in de balletten – hebben er toe bijgedragen, dat "Cocktail en Confetti" voor de Rosita's 'n groot succes is geworden."

1958: Herinnering aan de vijfde revue. Vooraan, v.l.n.r.: Thea v.d. Ven, Annie Frensen, Zus de Garde, Sjan van Rosmalen, Annie Geerts, Joke Dielissen en Ria Verhallen. Staande v.l.n.r.: Annie v.d. Heijden, Toon Heijmans, Wim v.d. Heijden, Harrie Heijmans en Frans van Aggelen.

Revue 1958. Van links naar rechts: Toosje Verzantvoort, Thea v.d. Ven, Annie v.d. Heijden, Guus Verzantvoort, Sjan van Roosmalen, Annie Frensen en Zus de Garde.

Herinnering aan de vijfde revue. Vooraan, v.l.n.r.: Harrie Heijmans, Theo Jagers, Jo v.d. Hanenberg. Rij 2, v.l.n.r.: Toon Heijmans, Sjan van Roosmalen, Annie v.d. Heijden, Toon van Creij, Joke Dielissen, Ria Verhallen, Adriaan v.d. Doelen, Wim v.d. Ven gekleed als heks, Toosje Verzantvoort en Zus v.d. Ven. Rij 3, v.l.n.r.: Zus de Garde en daarachter Zus Maas, Trees v.d. Heijden, Dien van Hoof, Jan v.d. Heijden, Ria van Deursen, Gerda v.d. Heijden, ... v.d. Heijden, Thea v.d. Ven, Annie Geerts, Nelly v.d. Heijden, Annie Frensen, Tini van Rooij en Wim v.d. Heijden. Achteraan, v.l.n.r.: Theo Verhagen, Wim Jagers, Willy v.d. Hanenberg, Wiet Jagers, Jan van Rooij en Guus Verzantvoort.

Natuurlijk mag het openingslied hier niet ontbreken:

Cocktail en Confetti
Vrolijk allerlei
Cocktail en Confetti
Zet de zorg opzij
Humor en satire
Schenken U een lach
Brengen wat verpozing
Na een drukke dag
Na nauwkeurig mixen
Is de cocktail klaar
Doch dan spat dit vreugdevat
Als confetti uit elkaar
Cocktail en Confetti
Vreugde en vertier
Cocktail en confetti

Ook de tekst van het lied "Waar heb ik jou méér gezien?" kwam boven water. Het was opnieuw Guus Verzantvoort die het lied schreef en op muziek zette.

1

Ik sloeg laatst aan de vrijerij
Met 'n jonge knappe griet
Ze leek wel op een schilderij
Maar ach, dat zag ik niet
De poeder zat dik op haar snuit
Daar had ik niet op gelet
We trouwden, maar verschrikt vroeg ik
Des morgens in m'n bed

Refrein

Waar heb ik jou méér gezien?
Zeg doe nou niet zo flauw
Zijn wij soms familie misschien
Toe zeg het mij eens gauw
Waar heb ik jou méér gezien?
Vertel het mij nu maar
Want ik ken jou toch ergens van
Alleen 'k weet niet van waar

2

Laatst was er een politiemann
Die zocht naar "Rooie Piet"
Een zware jongen zoals men
In Holland zelden ziet
Hij zocht en vond tenslotte hem
In een obscure kroeg
Daar was 't dat hij met dubbele stem
Aan het agentje vroeg:

Refrein

3

Ik ging eens naar de dierentuin
Stond voor de apenkooi
Daar zaten apen, zwart en bruin
Ik vond ze toch zo mooi
Een grote aap at een banaan
Hij voelde zich tevree
Maar opeens keek hij me ernstig aan
Toen vroeg die chimpansee:

Refrein

In de fritestent. Van links naar rechts: Jo v.d. Hanenberg, Theo Jagers en Harrie Heijmans in "den oude tijd".

Toon Heijmans (links) en Wim v.d. Heijden, voorzitter en penningmeester, denken er het hunne van.

Van links naar rechts: Wim v.d. Heijden, Frans van Agelen, Zus Maas en Toontje Heijmans in de vijfde Maliskampse revue.

“Niet overal je neus insteken” met Toon van Creij (links) en Wim van der Heijden.

Van links naar rechts: Toon van Creij, Annie v.d. Heijden en Harrie Heijmans.

Spoetnik 4. Links Wim v.d. Heijden en rechts Toon Heijmans.

Dinther, Nuland en Rosmalen....

In het kader van het winkelweek programma trad in de zaal van de heer P. van Laanen het cabaretgezelschap “de Rosita’s” uit Rosmalen op. Het verzorgde een prachtavond met muziek, zang, voordracht en dans, die na een pover begin uitgroeide tot een onverwachte climax zonder te vervallen in de zucht naar bijval. Het programma vertoonde een aangename frisheid en oogstte dan ook een hartelijk applaus.

Op initiatief van het Sint Antoniusgilde in Nuland verzorgde het gezelschap de Rosita’s een drietal bonte avon-

den in het gildehuis van W. van Helvoirt. De avonden werden een groot succes. De toeschouwers waren zeer voldaan over het prachtige spel. De Rosita’s brachten dan ook een zeer aantrekkelijk en afwisselend programma.

Het bestuur van de KAJ en VKAJ-afdeling Maliskamp ontving een uitnodiging om in de zaal van café Juliana te Rosmalen een gevarieerd programma te brengen op de feestavond der R.K. Metaalbewerkerbond `St. Eloy`. Er viel niet aan te twijfelen, dat deze avond, die onder leiding van Guus Verzantvoort stond, een succes zou worden.

Wordt vervolgd

Corrie van de Bilt: Wiplala in Hintham

Gerrit Mol

Onlangs overleed in Eemwijk in 's-Hertogenbosch de in Hintham zeer geziene onderwijzeres Corrie van de Bilt. Zij was geboren in 's-Hertogenbosch in 1927. Corrie startte haar loopbaan in Geffen, na enkele jaren gewerkt te hebben aan het Doveninstituut in Sint Michielsgestel kwam ze in 1954 te werken aan de Mariaschool in Hintham. Die meisjesschool was toen een afsplitsing van de jongensschool (Annaschool). Na een aantal jaren gingen ze weer samen verder in Hintham-Noord, de school achter de Annakerk. Het gebouw vertoont sterke trekken van de Bossche school, helaas zal het karakteristieke gebouw binnenkort gesloopt worden. De naam Mariaschool maakte plaats voor "den hogen hof".

Terug naar Corrie. Ze werkte vooral in de eerste klas, later groep 3. Zij maakte daar van het leren lezen een avontuur, waar de kinderen volop van genoten. Wat kon Corrie daar vertellen, de kinderen genoten, Corrie zelf niet minder. Ze kon haar hart helemaal kwijt aan die jonge kinderen en het is ook achteraf niet verbazingwekkend te noemen dat ze niet meer uit de eerste klas is verdwenen. Wie had daar beter kunnen werken dan Corrie? De talrijke oud-leerlingen herinneren zich Corrie allemaal als de juffrouw van de eerste klas. Wiplala, een sprookjesachtig figuur, dragen ze hun levenlang mee.

Maar haar inzet bleef niet beperkt tot die leeftijdsgroep, Corrie was met hart en ziel verbonden aan de Mariaschool en alles wat daarbij hoorde. Er kon niets georganiseerd worden waar ze niet bij betrokken was. Als haar collega's jarig waren, moesten ze een half uur haar klas overnemen

zodat zij met de leerlingen een liedje kon instuderen.

Tallose extra activiteiten als schoolreisjes, sport- en spel-dagen, schoolkamp: het werden mede dank zij de enorme inzet van Corrie prachtige feestdagen. Wie zich in het onderwijs van die tijd wil verdiepen, moet in de nagelaten mappen van Corrie duiken. De liedjes en briefjes van en aan leerlingen zijn juweeltjes! De foto's van toen brengen je in dromenland, toen geluk heel gewoon was.

Ouders droegen haar op handen en velen beschouwden haar van nature als vertrouwenspersoon. Corrie was een uitermate betrouwbare en gezellige collega. Ze bleef zelf ongehuwd, maar was sterk geïnteresseerd in het welvaren van haar collega's en hun gezinnen. Geen wonder dat ze na haar pensionering in 1988 de school bleef volgen, al werd dat met de verschillende fusies wel minder. Gelukkig voor Corrie bleef ze de computer in het onderwijs voor!

Corrie was een Bossche en stak dat niet onder stoelen of banken. Ze beleefde de bevrijding van 's-Hertogenbosch vanaf haar woonplek van zeer nabij en kon daar als een filmisch verslag over vertellen.

Maar Corrie kon niet zonder Hintham en Hintham niet zonder haar. Ze bleef als vrijwilliger bij de parochie werkzaam. Want kerk en geloof speelden een belangrijke rol in haar leven. Corrie van de Bilt, wel uit het oog, niet uit het hart van velen!

Schoolkamp klas 6

Corrie van de Bilt met de vijfde klas in 1957

Ex-OJC'er in café Juliana

Gerrit Mol

In de vorige aflevering van *Rosmalla* was een artikel te lezen over café Juliana in de Stationsstraat. Naar aanleiding daarvan werd de redactie gebeld door Sjaan Schuurmans-van Creij. Zij vertelde dat ze een leuk verhaal had over de gang van zaken in dat café. Als lezer kun je hier alleen maar van smullen! Het lijkt geschreven bij gelegenheid van het 60-jarig bestaan van voetbalvereniging OJC, nu 50 jaar geleden.

O.D.I. en de kunst

Menig lid van O.D.I. beoefende naast zijn geliefde voetbalsport een of andere vorm van kunst, zoals o.a. Felix Eyskens. De ouderen zullen zich misschien deze schilder-voetballer-schaatsenrijder nog wel herinneren. De sportbeoefening scheen ook hem goed gedaan te hebben, want hij was bijzonder vitaal tot op zijn 87e jaar, toen hij in Ranst (provincie Antwerpen) gestorven is. Van zijn dochter, mevrouw David-Eyskens uit Deurne-Antwerpen, ontvingen we enkele schetsen van Rosmalen ongeveer 1912. Zelfs in België leeft men dus nog mee met 't 60-jarige OJC.

Ook een van de oprichters, de eerste O.D.I.-penningmeester Marinus "de Smid" Hermens, beoefent nog steeds de schilderkunst met het enthousiasme, dat hem van de beginjaren van O.D.I. steeds is bijgebleven.

Ook de beoefening van instrumentale muziek, zang en vooral toneel waren belangrijke nevenactiviteiten van O.D.I.

Zo herinner ik me dat bij Grèt van Creij, de eigenaar van café Juliana, voordat Toontje de Smid erin kwam, al vanaf 1909 of 1910 en misschien nog wel vroeger, toneeluitvoeringen werden gegeven, waarbij spelers van het eerste O.D.I., dus het O.D.I. dat opgericht is in de smederij van Marinus de Smid, hun medewerking verleenden. Zo moest Marinus de Smid eens achter de coulissen gaan staan met een grote ijzeren plaat, waaraan hij op een gegeven ogenblik heftig moest schudden. Dan zei een der spelers op het toneel "Hoort gij daar het rollen der donders. Spoed U snel huiswaarts!".

Over dat grijs verleden, dat in Rosmalen (en ook wel elders!) nog wat Breugheliaans had, zou ik het een en ander willen vertellen. Ik schrijf het maar op, zoals het me voor mijn ballpoint komt en het zal hier en daar wel wat onsamenhangend worden. De welwillende lezer vergeve het mij.

De uitvoeringen werden in de winter gegeven, als er op de boerderij niet zo veel te doen was en de jonge boeren dus volop de tijd hadden de repetities onder leiding van Meester van de Laar bij te wonen. De première had meestal plaats op een zaterdagavond, het was, wat we zouden noemen: "soiree de grand gala". Nu moeten de O.J.C.-leden van tegenwoordig zich niet voorstellen dat de heren in het zwart kwamen, vergezeld van hun dames in avondtoilet. Eerstens waren er geen dames; dat was door de kerkelijke overheid ten strengste verboden.

Je zag of alleen heren of wat daarvoor moest doorgaan, maar niet in het zwart, maar met een zware duffelse jas aan, een grote pet op (beide kledingstukken hielden ze tijdens de voorstelling aan en op), een meestal turksleren broek met smalle pijpen en een dubbel presenteerblad, als de lezer begrijpt wat ik bedoel, en een paar grote schoenen of klompen aan. De zaterdagavond en de zondag, eveneens uitsluitend voor de "heren" bestemd, was het er altijd tot berstens toe vol en Gret van Creij "ha 'ne goeie." Roken was toegestaan en als de voorstelling, die meestal om 6.00 of 7.00 uur begon en drie à vier uur duurde, ongeveer een half uur aan de gang was, kon je, als je achteraan zat, vanwege de rook weinig of niets meer van het toneel zien. Maar dat kon de pret niet temperen. Ook werd aan Bacchus overvloedig geofferd. Menig toneelbezoeker raakte dermate onder de indruk van het spel, vooral als het een drama was, dat hij, om zijn ontroering te camoufleren, het - laten we de dingen maar bij de naam noemen - op een

zuipen zette. En als moeder de vrouw dan b.v. een gulden traktement aan haar heer gemaal had meegegeven, kon je het een heel eind brengen, want bier (met of zonder suiker), een citroentje met suiker, jenever, brandewijn, enz. kostte allemaal f 0,05 per glas “inclusief.” En de sigaren kostten “drie voor een stuiver”. Het was “hijzen maar” en Grét van Creij met vrouw en zijn serveerster (Sienna Kusters, de vrouw van Driek v.d. Vliert) kon het niet bijgesloft krijgen.

Meestal werden er onder leiding van Meester van de Laar een paar mooie meerstemmige liederen gezongen bij wijze van prelude. Er waren zangers bij, en heel wat, die geen noot kenden zo groot als een koe, ja niet zeldzaam waren degenen die niet eens gewoon konden lezen. Dan moesten hun schoolgaande kinderen hun rol net zo lang voorlezen tot ze die kenden. En toch wist Meester van de Laar er iets van te maken. Het zangrecital, en zo’n toneeluitvoering waren in die tijd, toen er noch gas, noch elektriciteit, noch televisie waren, wat je noemt evenementen van betekenis. Na een paar zangnummers kwam er meestal een drama, dat menigeen diep ontroerde en tot slot was er dan een blijspel, om de mensen een beetje van de schrik te laten bekomen. De entreprijs was f 0,25. Er stonden stoelen met planken erover, dat waren dan de zitplaatsen.

Zoals gezegd waren de twee eerste avonden voor de heren, en de daaropvolgende maandag of dinsdag was voor de dames. Behalve de spelers op het toneel, de kassier achter in de zaal en Grét van Creij, mochten er dan geen huwbare mannen in de zaal zijn. Ik was toen een jaar of

8, 9 en mocht, omdat ik dus nog niet tot de categorie ladykillers behoorde, voor f 0,10 komen kijken. We gingen er meestal met een paar jongens naar toe, maar ik kan me niet herinneren wie er bij me waren.

Mijn moeder z.g. vond dat leerzaam en hoewel een dubbeltje toen geen te verwaarlozen bedrag was (ongeveer f 1,00 van tegenwoordig) mocht ik er ieder jaar heen. We stonden dan helemaal achter in de zaal op een tafeltje, om over de zwarte en witte mutsen heen te kijken. Het was een gekakel van jewelste: een kippenbedrijf, als ’s morgens de

zon opkomt, is er niets bij. “Kauw, wanne, Drieka” en “wa speule ze toch mooi, wanne” en meer van die rake opmerkingen, herinner ik me nog als de dag van vandaag. Ook weet ik nog de naam van enige beroemde spelers: Joost van Piet Joosten (Joost van Nuland) met zijn mooie zware stem, Harry Coppens, Dirkske de Mulder, Harrie en Willem Langens, en, naar ik meen, Jan Verstegen en Bert van der Plas, ons aller Bert, die de kinderrollen vertolkten en dat zo ontroerend deden, dat menige bezoeker (bezoekerster) in het geheim een traan wegpinkte.

Eens werd er een drama opgevoerd, genaamd “De laatste tempelier”. En omdat het merendeel van de aanwezigen niet zo goed thuis was in de algemene geschiedenis, kwam meester Noppen voor de aanvang een korte uiteenzetting geven van het stuk. Terwijl hij daarmee vol geestdrift bezig was, hoorde ik opeens een zekere Hanneke, die nu al lang grootmoeder, misschien wel overgrootmoeder is, hardop roepen: “Sienna (dat was dus Sienna Kusters), mèn een citroentje mèn suiker”. Groot was de verbolgenheid van meester Noppen, die toen pas bemerkte, dat hij “paarlen voor de zwijnen” aan het werpen was. Maar Hanneke trok er zich niets van aan. De tempeliers konden haar gestolen worden: eerst een citroentje met suiker!

Ik herinner me ook nog de opvoering van een blijspel, waarvan de titel me ontgaan is, maar waarbij een scène voorkwam waarbij een doodskest op het toneel stond, met een dooie erin. Die “dooie” -het was Dirkske de Mulder – kon je vanuit de zaal natuurlijk niet zien. Rondom de kist

1e rij zittend van links naar rechts: Cor vd Nieuwendijk; Bert van Meurs; Leo Verhallen; Harrie van Uden; Nico Pennings; Gret Timmers; 2e rij van links naar rechts: Jan Plas; Gret Pennings; Huub Pennings; Marinus Heijmans; Piet Creij; Harry Heijmans; Harry Timmermans; Bert Plas; Klaasje Venrooij

stonden zijn vrienden (in casu Joost van Nuland, Harry Coppens en enige anderen) te weeklagen, met hun grote rode zakdoek in hun hand: "Ach, onze goede vriend is er niet meer! Waarom moest hij ook zo jong sterven? Nooit, nooit zullen wij hem weerzien. Vaarwel, dierbare vriend, tot in een beter leven!" Het was doodstil in de zaal, dat je, zoals de Spanjaarden dat zo plastisch kunnen zeggen, het gras kon horen groeien. Niemand die een vin verroerde. Natuurlijk maakte dat toneel, dat, God weet hoe in een blijspel verzeild was geraakt, ook een geweldige indruk op mijn ontvankelijke kinderziel. Het huilen stond me nader dan het lachen. Opeens, in die doodse stilte, een schot....., nee, het was geen schot, het was een knalharde scheet, die Dirkske de Mulder, die onderwijl alsmaar gekke gezichten in zijn doodskist lag te trekken, loste. Ik zal niet trachten de uitwerking van dit komische, boertige intermezzo te beschrijven. De spelers stonden zich op het toneel dood te lachen, en de "dames" in de zaal gierden zo, dat ze het glas bier met suiker of het citroentje over haar mooi gestreken "scholk" knoeiden.

Een namiddag dus was uitsluitend gereserveerd voor de dames. Het spel begon dan, vanwege de korte dagen, om 2 uur. Maar juist vanwege die korte dagen was het om vijf uur al donker. En dan stonden er in de hele Stationsstraat vanaf café Juliana tot Hermus van Druenen, drommen jongens, om hun dames op te wachten en ze veilig naar huis te brengen. Het was er, behalve als de maan scheen, pikkedonker, want, als enige verlichting was er een lantaarn met petroleumverlichting bij het station, en een driehonderd meter verder, bij Hermus van Druenen, weer een. Je hoorde dan, als de uitvoering afgelopen was, buiten groep van: "Driek, wor bènde ge?" waarop Driek dan antwoordde: "Hier Hanneke!" En zodra Driek z'n Hanneke gevonden had hoorde je een geluid als van een koe, die haar poot uit de modder trekt: Driek gaf z'n Hanneke een lekker "nuutje" waarop het tweetal naar Hanneke d'r huis trok, waar moeder de vrouw al een pan gebakken balkenbrij op de kachel klaar had staan en er een gedetailleerd verslag werd gedaan van de mooie uitvoering, waarbij speciaal het "spel" van Dirkske de Mulder werd geroemd. (LK)

*Gelukkig is dit jaar de stal niet helemaal afwezig in Rosmalen!
In samenwerking met de parochie is afgesproken dat de kerstfiguren,
gebaseerd op bekende Rosmalenaren,
een plek krijgen in een speciaal hoekje van de Lambertuskerk.
In de kerstgroep staan van links naar rechts: pastoor van der Meijden;
wethouder Tibosch; boer Hein van Creij; boer Dorus van Helvoirt; Sint
Josef; Maria en in het midden Jantje van Hoof oprichter van de kerststal.
Van het kerstkindje is helaas alleen het hoofdje te zien
op deze foto van Wil Coppelmans.*